

TONOMI

COMENIUS

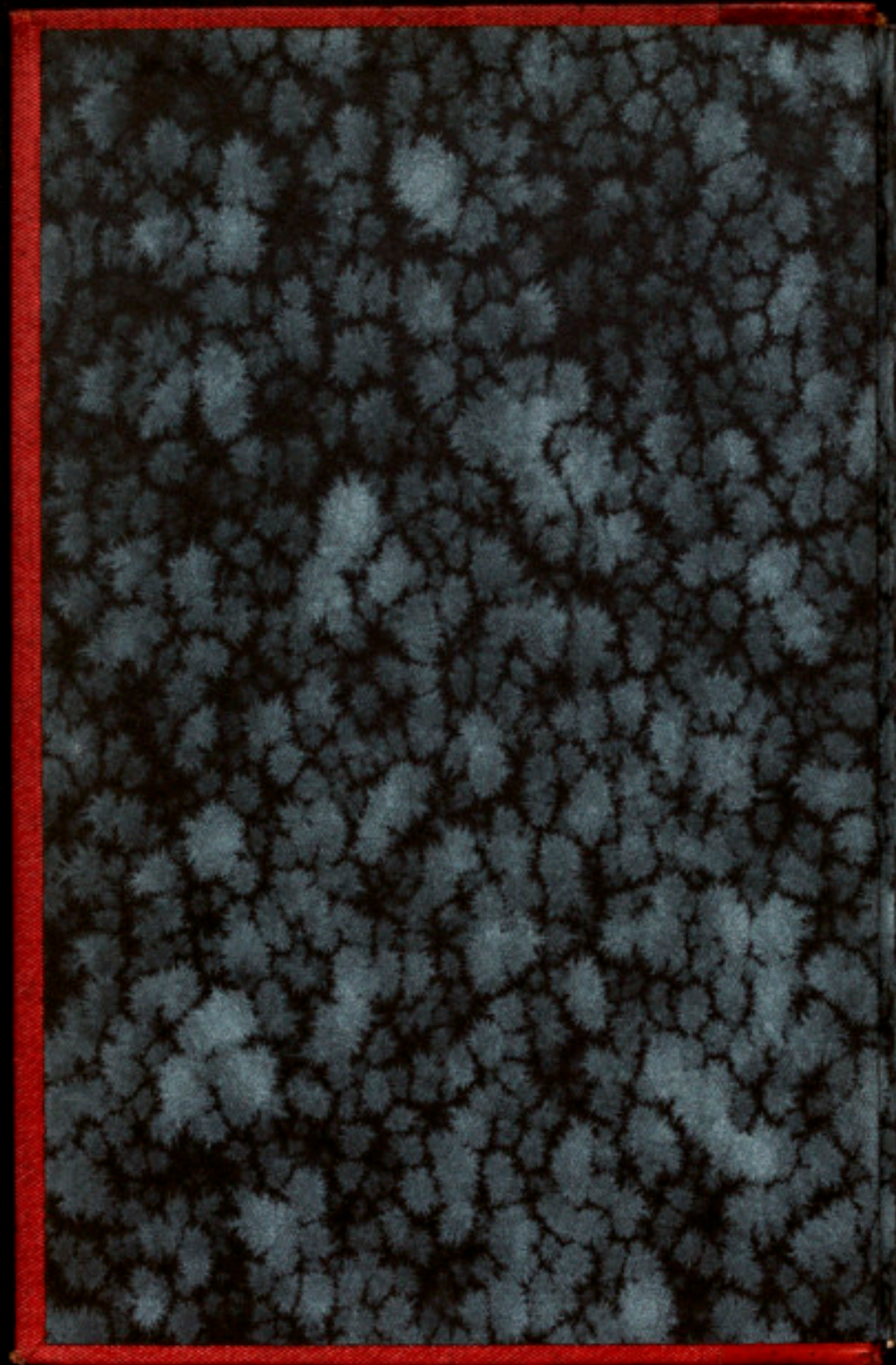
DE

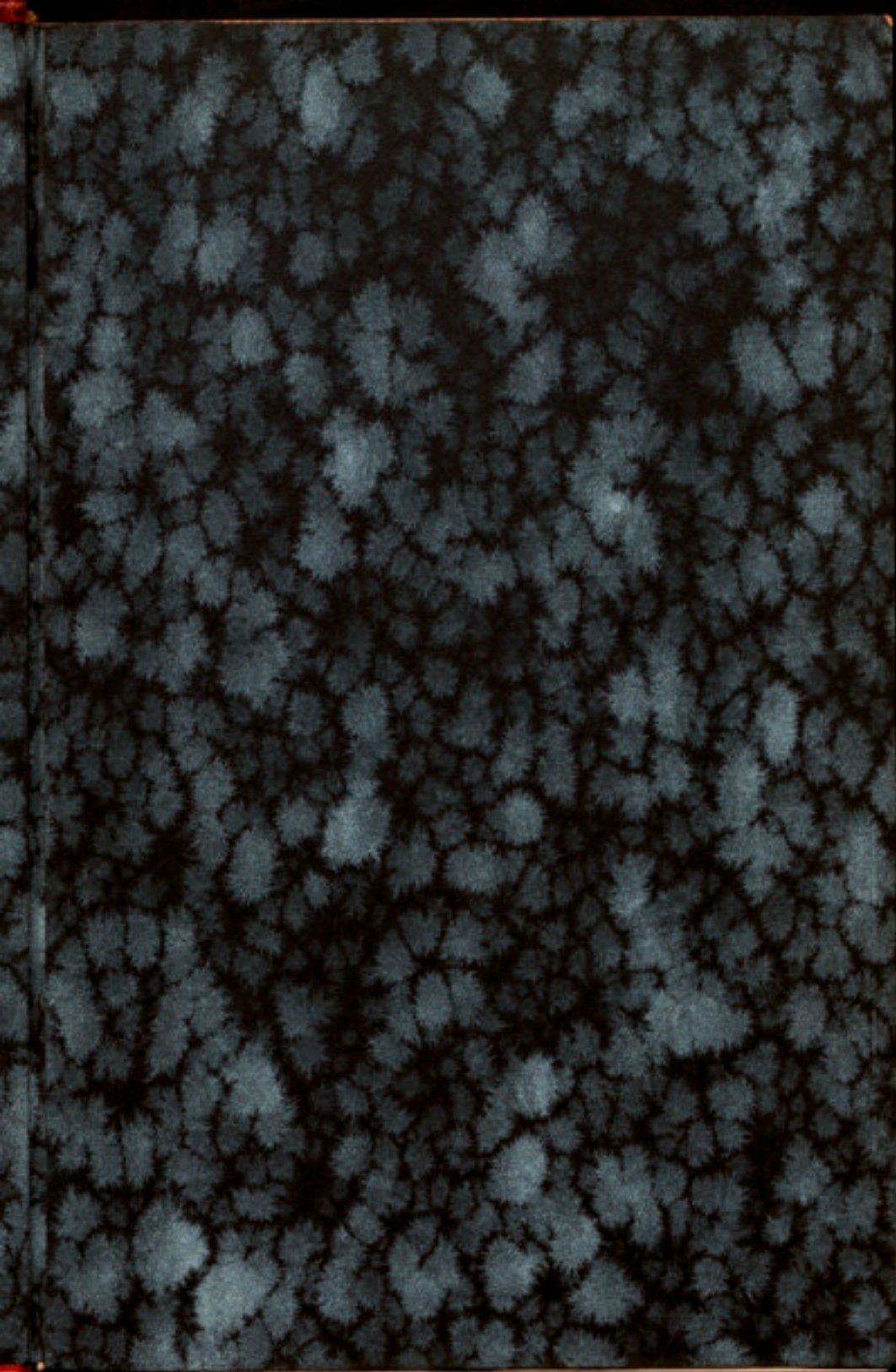
PALENTIA

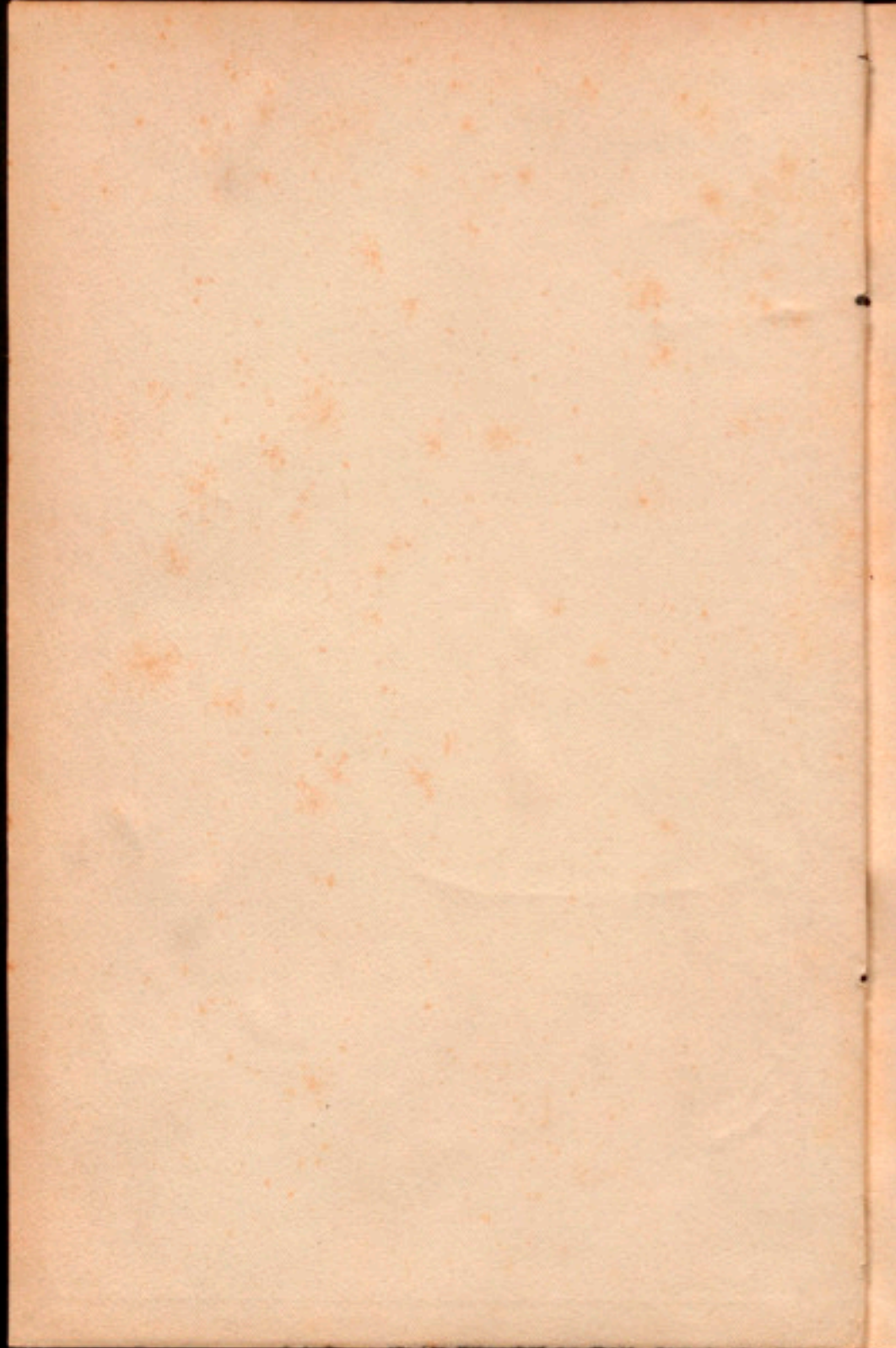
M
3
158

CENER

1919

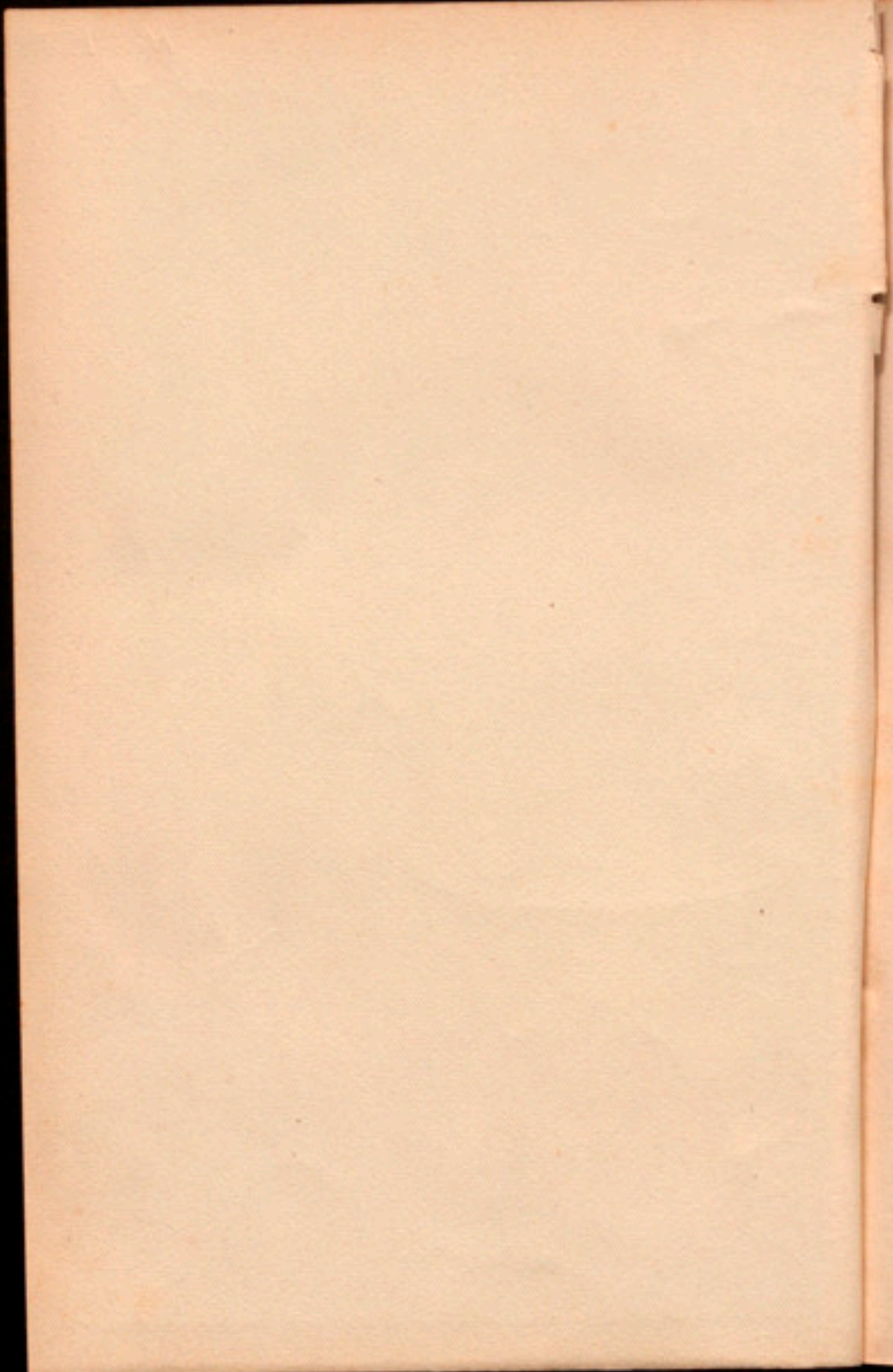

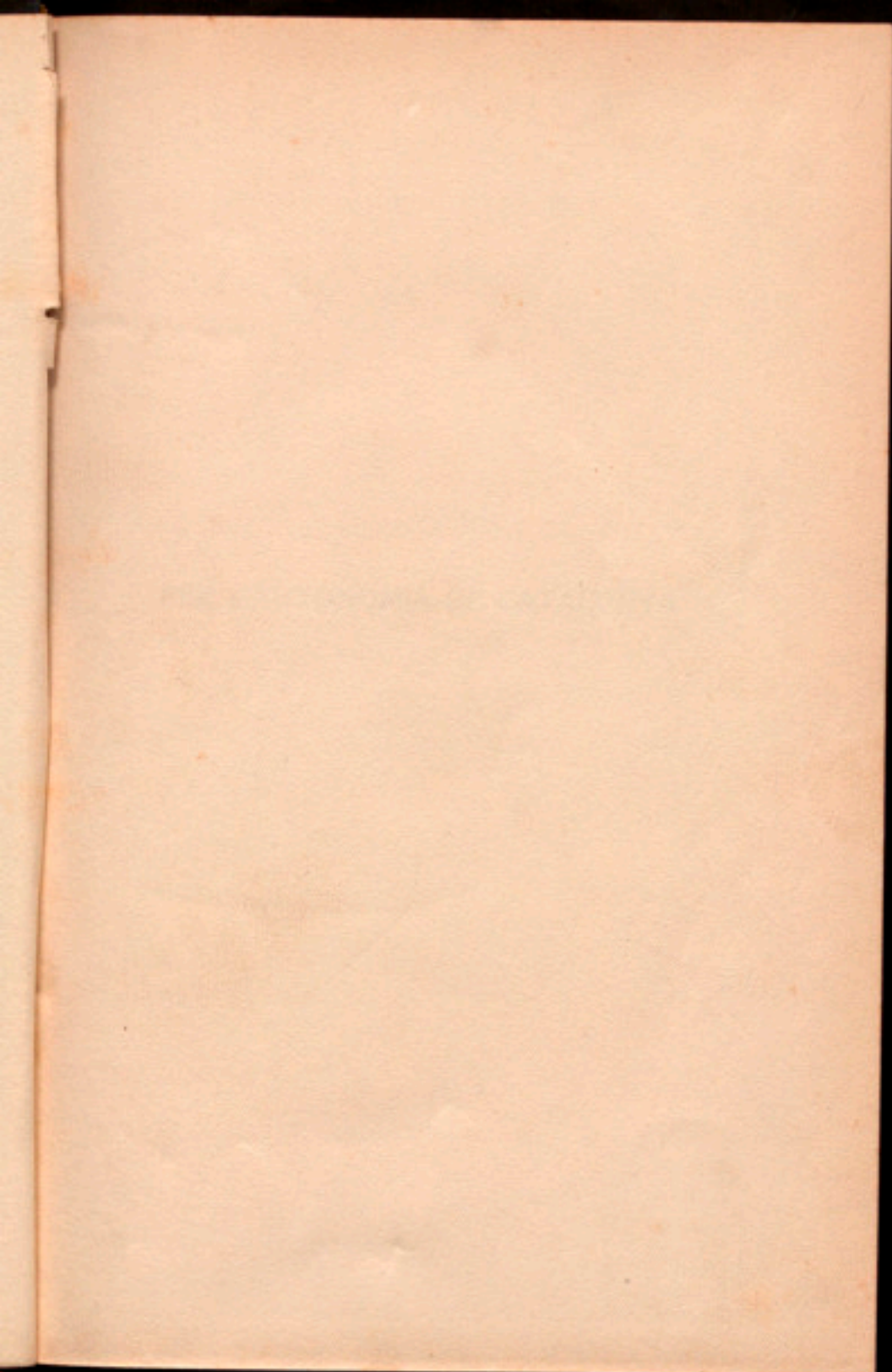

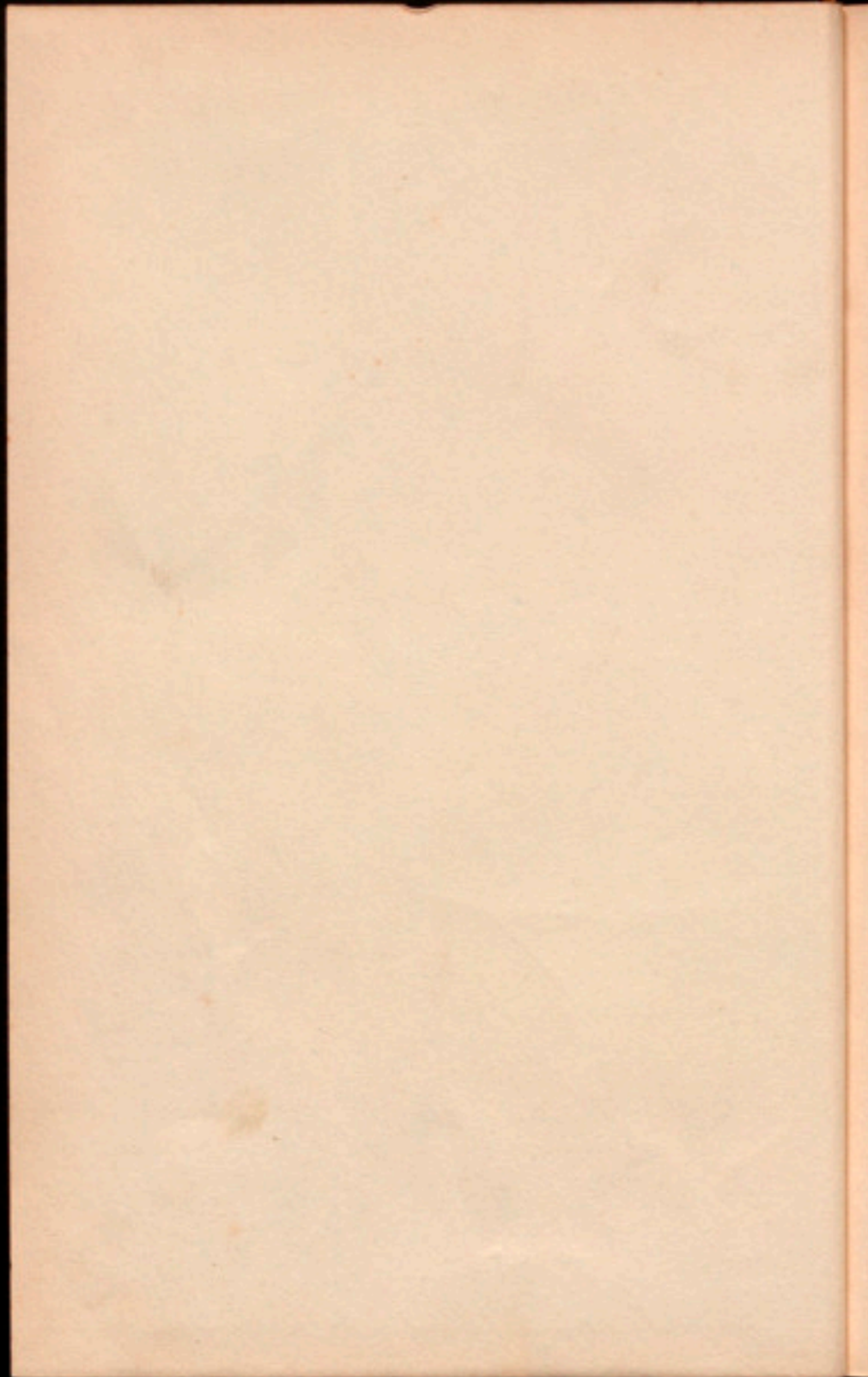
1874

111

M-3-158

PER L'AUTONOMIA DE CATALUNYA

REVISTA DE LA ACADEMIA DE CIENCIAS

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PER L'AUTONOMIA
DE CATALUNYA

: DOCUMENTS I ACORDS :

SEGON FASCICLE

GENER 1919

BARCELONA

R. 425

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE
CATALUNYA
ECONOMIA I FINANÇES

1970

1970

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT

ANTECEDENTS

APPENDIX

L'ASSEMBLEA
DEL DIA 21 DE DESEMBRE DEL 1918

Per a posar en mans dels representants de Catalunya la qüestió plantejada per la desfavorable acollida del Govern i el Parlament espanyol a la petició d'autonomia integral de Catalunya, fou convocada pel Consell Permanent una reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat amb assistència dels Diputats a Corts i Senadors electius de la nostra terra.

Al matí del dia 21 de desembre, segons els termes de la convocatòria, començà la sessió de l'Assemblea, reunida a la sala Valentí Almirall del Palau de la Generalitat, sota la presidència de D. Romà Sol, President de l'Assemblea deliberant de la Mancomunitat de Catalunya.

Heu's aquí els assembleïstes assistents a la sessió:

Diputats a Corts : Narcís Batlle i Baró, Francesc Cambó, Pere Rahola i Molinas, Albert Rusinyol i Prats, Francesc Largo Caballero, Marcellí Domingo, Gaspar Rosés i Arús, Josep Olano, Rafel Vehils, Joan Lligé i Pagés, Carles de Camps, Josep Claret i Assols, Carles de Fortuny, Francesc Llonch i Cañameras, Antoni Miracle i Mercader, Barto-

meu Trias, Josep Bertran i Musitu, August Pi i Suñer, Bonaventura Sabater, Salvador Albert, Francesc Fàbregas, Juli Fournier, Santiago Masó i Valentí, Felip Rodés, Francesc Macià, Joan Moles, Josep M.ª Trias, Josep Nicolau, Antoni M. de Veciana, Julià Nougués, Joan Esplugas, Marquès de Vilanova i Geltrú, Macià Mallol i Manuel Kindelan.

Senadors : Joan Garriga i Massó, Miquel Junyent, Ricard Ramos Cordero, Lluís A. Sedó, Ramon d'Abadal, Isidre Valls i Pallarol, Lluís Argemí de Martí, Leonci Soler i March, Lluís Ferrer Vidal, Carles Cusi, Albert Dasca, Joan Pich i Pon, Dalmau Iglesias i Josep Daurella i Rull.

Diputats provincials : Abadal i Portella, Argemí, Bassols, Cabot, Estapé, Ferrer i Bàrbara, Maynès, Minoves, Parellada, Puig d'Asprer, Queralt, Roma, Sansalvador, Tobella, Vallès i Pujals, Torras, Carbó, Culi, Huguet, Inglès, Monegal, Riera, Salleras, España, Florensa, Pereña, Reñé, Rovira Agelet, Sol, Briansó, Folch, Guarro, Juncosa, Lloret, Mestres, Vidiella, Irla, Abadal i Viñals, Bartrina, Bertran i Comas, Caralt, Fages, Figueras, Micó, Palet, Pons i Arola, Puig i Cadafalch, Ragué, Sampere, Soler i Puigdollers, Ulled, Ysamat, Arola, Coromina, Geli, Iglesias, Masramon, Quintana, Riu Puig, Solà, Estadella, Gil Dòria, Riu Vendrell, Roca, Sarradell, Barbarà, Compte, Gassull, Guasch, Llecha, Mallol, Montserrat, Serres, Vilallonga i Contijoch.

A més, s'adheriren a l'acte, excusant llur assistència per raons diverses, els Diputats a Corts Srs. Magí Morera i Galícia, Alfons Sala i Argemí, Josep Zulueta i Gomis, Eusebi Bertrand i Serra, Joan Ventosa i Calvell i Josep Llari; i els Diputats provincials Srs. Alegre, Tuyet, Agelet, La-Rosa, Nobell, Canivell, Escrivà, Rius i Font, Puig Corominola, Cabeceràn, Lasala, Pol i Seix.

Després d'unes paraules de salutació del President Sr. Sol als assembleistes, fou llegida la comunicació amb la qual el Consell Permanent de la Mancomunitat donà compte de la tramesa del plebiscit dels Ajuntaments catalans al Govern d'Espanya i de la invitació adreçada als parlamentaris catalans per a deliberar junt amb el Consell sobre el problema plantejat. En la comunicació, el Consell demanà a l'Assemblea que aprovés la designació dels parlamentaris nomenats adjunts per als efectes de la qüestió de l'Autonomia. Per unanimitat, la designació fou aprovada.

Així mateix fou donada lectura d'una comunicació del Consell explicant la retirada dels Diputats catalans del Congrés espanyol i demanant a l'Assemblea que s'acordi felicitar els Diputats que es retiraren del debat i als Diputats no catalans que defensaren en aquella sessió parlamentària l'actitud dels nostres representants i el dret de Catalunya a la seva integral autonomia.

Seguidament s'alçà el President del Consell de la Mancomunitat de Catalunya, D. Josep Puig i Cadafalch, i digué:

«Tinc l'honor de presentar-vos el llibre en el qual es fa una relació minuciosa de l'actuació del Consell pel que esguarda a la gestació de l'Autonomia. En fer aquesta actuació recollirem els acords autonomistes dispersos d'altres Assemblees. A mesura que havem anat actuant s'ha afermat l'unanimitat de pensament. Puc afirmar que no hi ha discrepància. Sobretot en un punt: el dret a la nostra llibertat, el dret a l'autonomia de Catalunya.

«Per això el Consell, en ésser-li presentat el plebiscit de Catalunya, plebiscit unànime avui, perquè el petit tant per cent que mancava s'hi ha adherit, va creure que podia fer totes les gestions per a fer una demanda enèrgica d'autonomia per a Catalunya. I així ho va fer. No cal parlar-vos dels nostres actes, perquè ja els haveu trobat ressenyats al llibre. Després d'això ens trobem amb els actes del Govern, que són la contesta al nostre missatge i el Reial decret creant la Comissió extraparlamentària. Aquests són els fets presentats a la deliberació de l'Assemblea. El Consell ha volgut venir sense ponència, sense conclusions. Aquesta ponència no podia presentar-se sense abans haver sentit les opinions autoritzades de la Cambra. Quan s'hagin sentit aquestes opinions, el Consell procurarà formular

les conclusions. Però abans de tot, crec que tots havem d'afirmar el dret de Catalunya a tenir l'autonomia i acatar el vot de la majoria. En ple dret som reunits aquí i no podem disgregar-nos perquè un ideal ens uneix. I com Assemblea moderna hem d'acatar les majories. Pledgem una gran causa : la llibertat i l'autonomia de Catalunya. Però no pledgem solament per l'autonomia, sinó també per una civilització, per les nostres escoles, per les nostres institucions, per un Govern propi, per un Govern millor.

«Esperem les veus dels partits i desitgem que d'elles en vingui la unitat de pensament.»

A invitació del President de l'Assemblea, els representants dels diversos grups polítics catalans exposaren llur parer respectiu.

D. Marcell Domingo, parlant en nom de tots els grups d'esquerra, constata que Catalunya vol l'autonomia, i presenta la proposició següent, que llegeix:

«L'Assemblea de la Mancomunitat acorda declarar-se Assemblea Constituent, amb el primer mandat de redactar l'Estatut de l'Autonomia de Catalunya.

L'Assemblea delega la redacció del projecte de l'Estatut i provisionalment les funcions de govern per a l'execució dels seus acords al Consell de la Mancomunitat amb els Parlamentaris adjunts.

El Consell prepararà l'Estatut de l'Autonomia de Catalunya abans del dia 10 de gener de 1919 i cuidarà també dels necessaris treballs d'organització per a fer efectiva la sobirania de Catalunya.»

I afegeix : «Aquest és el pensament de les esquerres, el pensament de Catalunya.»

D. Josep Ulled mostrà, en nom del Partit Republicà Radical, la seva conformitat a la proposició presentada pel Sr. Domingo i a les paraules pronunciades per aquest.

D. Francesc Bartrina, en nom dels Diputats conservadors, afirmà que aquest és el moment històric, solemniat, de l'autonomia de Catalunya, la qual ha d'ésser obtinguda per procediments jurídics i legals. Demanà a l'Assemblea que ajornés tot acord que s'aparti del procediment jurídic, confiant en els bons propòsits del Govern, traduïts en el Reial decret sobre el nomenament d'una comissió extraparlamentària. «Si aquests propòsits —acabà dient— no es convertissin en realitat, aleshores els conservadors veuríem el que calgués fer per a sostenir l'acció encaminada a assolir les aspiracions de Catalunya.»

El senyor Comte de Figols s'adherí a les manifestacions del Sr. Bartrina, i acabà fent la salvetat que el vot de felicitació als Diputats acordat per l'Assemblea no hauria de significar vot de censura pels que no es varen retirar del Parlament.

D. Carles Cusí, en nom dels liberals catalans, expressà la seva coincidència amb el parer del Sr. Bartrina.

D. Antoni M.ª Veciana, conservador, insistí en les apreciacions del Sr. Bartrina, creient que l'autonomia de Catalunya havia d'assolir-se per procediments jurídics.

D. Miquel Junyent, en nom del Partit Tradicionalista, declarà que els actes del Govern no els inspiren cap confiança, sinó que, al contrari, els consideren dilacions. «Per això els tradicionalistes, — diu —, com si no hi hagués res del Govern, seguim el camí per a dur a terme l'autonomia de Catalunya. Però entenem que l'autonomia s'ha d'obtenir sense violències, perquè no tenim prou força per a imposar-la, i que s'ha de fer d'acord amb les altres regions d'Espanya i sense acceptar el concurs estranger.»

D. Francesc Cambó, en nom dels regionalistes, recollí els parers exposats, i manifestà els seus dubtes sobre l'eficàcia de la Comissió extraparlamentària, que decidí crear el Govern per a cercar una solució al problema de l'autonomia. El resum del pensament del Sr. Cambó està en els paràgrafs finals del seu discurs, que diuen així:

«Tots desitgem una solució jurídica al nostre plet. És evident; jo ho desitjo i ho havem de desitjar tots, entre altres motius perquè la solució jurídica és l'única solució ràpida del nostre plet; però he de dir també als assembleistes que

si nosaltres diguéssim que no acceptem sinó una solució jurídica, això fóra el camí dret i segur perquè el plet de Catalunya no es pogués resoldre.

«En definitiva, una solució jurídica no depèn de nosaltres, sinó que depèn dels altres, i un poble que considera com a essència de la seva vida i de la seva dignitat l'obtenció de l'Autonomia, no pot disposar en mans d'altri la consecució d'aquest ideal.

«Per això, afirmant, com jo afirmo, i tots nosaltres, arduosament, la solució jurídica, una solució de concòrdia amb tots els pobles d'Espanya. una solució que porti a Catalunya a un moment d'entusiasme i d'efusió amb els altres pobles d'Espanya, crec que els catalans, no fent res, guardant-nos de fer res que dificulti aquesta solució jurídica, ens havem de juramentat tots a posar la nostra voluntat per damunt de tot i a no fer dependre de la voluntat dels altres el que Catalunya, en un moment únic de la seva història, pugui assolir la seva autonomia completa.»

El discurs del Sr. Cambó va ésser rebut amb generals aplaudiments.

D. Francesc Macià declarà que havia escoltat amb molt de gust les paraules dels Srs. Domingo i Cambó, discrepant d'algunes de les pronunciacions pel Sr. Junyent. Acabà dient que estava al costat dels parlamentaris catalans per a conquerir, junt amb la de les altres nacionalitats ibèriques, la llibertat de Catalunya.

El Sr. Largo Caballero, en nom dels socialistes, afirmà que el seu partit posava les seves forces al servei de la causa de l'autonomia de Catalunya, que no és incompatible amb els interessos de les altres nacions i regions.

«Som — afegix — un partit internacionalista, però això no vol dir que no reconeguem les nacionalitats i les regions; al contrari, així estem organitzats i veiem com és el millor mitjà d'aconseguir les nostres aspiracions. Us prestarem la nostra força, però el proletariat desitja saber si en canviar de governants podrà assolir totes aquelles reformes que necessita.»

D. Raimon d'Abadal féu remarcar l'unanimitat dels partits catalans en la reclamació de l'autonomia, i que havent-se explicat multitud de vegades a les Corts quines són les nostres aspiracions, l'opinió espanyola ja pot saber quin és l'ideal de Catalunya. Manifestà que era arribada l'hora de resoldre el nostre plet i que no tenia cap dubte que el patriotisme de tots farà que sobreposem l'interès de Catalunya a les conveniències de partit. Demanà a l'Assemblea que delegués el Consell Permanent i els Diputats adjunts perquè redactin les conclusions, després d'haver escoltat les opinions de l'Assemblea.

El Sr. Sol pregunta si s'acorda la proposta del Sr. Abadal.

Per aclamació fou aprovada.

S'alçà seguidament la sessió a fi que el Con-

sell i els parlamentaris adjunts es reunissin per a redactar les conclusions que calia sotmetre a l'Assemblea.

A les dotze del migdia, sota la presidència del Sr. Puig i Cadafalch, es reuní el Consell amb els Adjunts, arribant-se a un acord unànime respecte a les conclusions.

A proposta del Sr. Bartrina es féu constar en acte que els Consellers mantenen els punts de mira fets públics davant l'Assemblea.

A tres quarts d'una de la tarda es reprengué la sessió. El President Sr. Sol concedí la paraula al Sr. Rodés, qui llegí les següents

CONCLUSIONS

«Declara l'Assemblea que considera inajornable la instauració a Catalunya d'una Autonomia integral que reconegui la total potestat d'un Parlament i d'un Govern català que regeixi la seva vida interior.

Declara l'Assemblea que la seva ferma voluntat d'anar resoltament a la implantació d'Autonomia de Catalunya no implica propòsit de separació ni significa desamor a les altres terres d'Espanya, sinó al contrari, entén que amb la seva actuació persistent i decidida serveix a la missió que a Catalunya correspon, en aquest moment, de despertar i assenyalar el camí de salvació a tots els pobles d'Espanya.

I per això acorda:

1.ª No interrompre les seves tasques fins que sigui un fet la implantació de l'Autonomia integral a Catalunya.

2.ª Encarregar al Consell de la Mancomunitat, completat amb els adjunts parlamentaris, en representació de l'Assemblea, que ho és de Catalunya, que prepari la redacció del primer Estatut de l'Autonomia, prengui tots els acords necessaris per a assegurar la seva més ràpida implantació i curi de l'organització dels serveis de què s'hagi de fer càrrec en definitiva el Govern de Catalunya.

3.ª Que el Consell Permanent convoqui, sense limitació de termini de convocatòria, la reunió extraordinària de l'Assemblea quan hagi acabat les seves tasques i en qualsevol moment en què els esdeveniments ho facin necessari.»

A mesura que el Sr. Rodés anava llegint les conclusions, aquestes eren rebudes amb generals mostres d'assentiment per part dels assembleistes.

Acabada la lectura, el Sr. Rodés féu la següent aclaració:

«Era criteri unànime de la ponència fixar un termini en les seves tasques per a fer-ne remesa a l'Assemblea. Però havem convingut, després, declarar que hi ha un ben alt propòsit que el fi de les tasques sigui per tot el mes de gener, tenint en compte que la tasca és llarga. D'altra part la ponència ha convingut deixar al criteri de

l'Assemblea el detall de si s'havien d'observar o no els quinze dies que marca el reglament per a convocar l'Assemblea.»

El President Sr. Sol demanà a l'Assemblea que, per la transcendència de les conclusions proposades i perquè aquestes recullen l'opinió de tot Catalunya, siguin aprovades per unanimitat. «S'aproven?», preguntà. Un sí unànime sortí dels assembleistes, que s'havien alçat drets, seguint grans aplaudiments, barrejats amb visques a Catalunya.

El President Sr. Sol donà l'acte per acabat, dient: «Avui neix la nova Catalunya. Visca la nova Catalunya!», crit que fou entusiàsticament contestat per tots els presents.

NOTA DEL GOVERN SOBRE ELS ACORDS DE L'ASSEMBLEA

Conegudes pel Govern d'Espanya les conclusions adoptades per l'Assemblea catalana, els Ministres foren convocats a Consell pel President interí Sr. Jimeno, a fi de tractar de les dites conclusions. Com a conseqüència de la reunió dels Ministres fou comunicada a la premsa la següent nota oficiosa:

«El Gobierno ha examinado con la atención que merece la nota oficiosa de la Asamblea de la Mancomunidad. No oculta el desagrado que le

produce. No corresponde ni a la actitud en que el Gobierno se encuentra respecto del problema autonómico, ni a los esfuerzos realizados por aquél, ni siquiera a la tregua que pidió a los partidos políticos por motivos patrióticos el presidente del Consejo ausente.

Ese desagrado del Gobierno se acrecienta por dos razones : la omisión absoluta del decreto publicado creando la Comisión extraparlamentaria, hecho que tiene el valor de un requerimiento solemne dirigido a Cataluña, y el silencio que se guarda respecto de la potestad de las Cortes, a quienes toda aspiración autonomista tiene que someterse en definitiva.

Ha sido objeto de particular estudio el acuerdo segundo por la ambigüedad de su expresión. Si ese acuerdo está adoptado bajo la reserva de emplear sólo los medios lícitos, como espera el Gobierno, éste nada tiene que declarar. Si la intención abarca el empleo de los medios ilícitos, el Gobierno, a cuya previsión no escapa esta posibilidad, siquiera la crea improbable, la impedirá con toda la serenidad precisa, pero con toda la energía que corresponde a sus obligaciones y a los altos intereses de que es depositario.

El Gobierno, finalmente, estará atento a las ulteriores consecuencias de esos acuerdos, que no le estimulan a modificar en lo más mínimo ni su posición doctrinal en el problema, ni la línea de conducta que desde el primer día se ha trazado.»

La precedent nota fou desfavorablement acollida per l'opinió catalana, i àdhuc per nombrosos periòdics i personalitats de fora de Catalunya.

LES REUNIONS DEL CONSELL

Reunió del 21 de desembre. — A la tarda del mateix dia 21 de desembre, es reuní el Consell Permanent amb els parlamentaris adjunts, per a començar les tasques que l'Assemblea del matí li havia encomanat.

A proposta del President Sr. Puig i Cadafalch, acordà el Consell felicitar-se de l'enlairada unànimitat amb què l'Assemblea del matí havia arribat a l'expressió de la unitat patriòtica del poble català.

Acordà el Consell el pla general i la distribució dels estudis a fer per a preparar l'Estatut de l'Autonomia i organitzar els primers serveis, i foren distribuïts entre els Consellers els treballs de les diverses ponències.

Reunió del 27 de desembre. — Per acord unànime convingué el Consell que constés en acte i es fes públic per mitjà de nota oficiosa facilitada a la premsa, que coincidint tots els Consellers en què l'autonomia municipal és condició inseparable de l'autonomia de Catalunya, estima el Consell que l'establiment del règim autonòmic per

als Municipis catalans ha de correspondre al Parlament de Catalunya.

Examinà el Consell les ponències referents a Instrucció pública, adaptació de personal i problemes d'Hisenda, acceptant en principi l'orientació general de les dites ponències.

Informat el Consell de la llista de noms donada pel President de Ministres de les persones que han d'integrar la Comissió extraparlamentària i estimant que és d'interès excepcional que davant el fet de la constitució d'aquella Comissió es mantingui i es consolidi la unanimitat de Catalunya, acordà convocar per al diumenge vinent, dia 29, tots els vocals catalans de la dita Comissió i tots aquells altres que no essent catalans han manifestat públicament llur simpatia per les reivindicacions autonomistes de Catalunya, concretades en el Missatge de la Mancomunitat.

Acordà també el Consell, en principi, organitzar una Assemblea de tots els Ajuntaments de Catalunya, que ratifiqui la petició concreta d'autonomia integral feta per la Mancomunitat.

Reunió del 29 de desembre. — Convocats especialment a la reunió, hi assistiren, ultra els Consellers i els Adjunts, els Srs. Abadal, Besteiro, Carner, Corominas i Sedó, nomenats pel Govern vocals de la Comissió extraparlamentària.

Foren llegits despatxos dels senyors qui no

pogueren assistir a la reunió. Heu's aquí alguns d'aquests despatxos:

«Agradeciendo honor su invitación, ruégole perdone mi ausencia, que no significa disconformidad con nobles y legítimas aspiraciones Cataluña a regirse libérrimamente, sino respeto a mi delicada posición. Sin representación oficial, mi asistencia significaría excepción de privilegio que repugno o mendicación de obtenerlo. Para servir ideales de Cataluña con toda suerte de sacrificios sólo necesito saber, como sé, que son compatibles con unidad España. Cualquier acuerdo que suscriban izquierdas lo recibiré como una orden ineludible. Saludo atentamente. — Lerroux.»

«Agradeciendo honor nos dispensa con invitación sesión mañana, hemos de manifestarle que la Junta del partido reformista acordó no formemos parte Comisión extraparlamentaria, lo cual hace innecesaria nuestra presencia. De todos modos, para dar a Vds. una prueba queremos marchar en este punto armonía con Vds., enviamos Luis de Zulueta que les manifestará circunstanciadamente las razones nos impiden asistir, exponiéndoles al propio tiempo la satisfacción que experimentamos al coincidir con Vds. en un problema del que depende la vitalidad y porvenir de España. Le saludan muy afectuosamente, Melquiades Alvarez, José Manuel Pedregal.»

«Recibo su telegrama estando en cama con fiebre, lo cual me impide ir hoy a Barcelona

para asistir a la reunión de mañana a que me invita. Agradeciéndole muchísimo su atención hago fervientes votos para que se restaure la gloriosa y cristiana personalidad de Cataluña y de las demás regiones españolas, tal como nos las legaron nuestros gloriosos antepasados con todos los derechos y libertades que de justicia les corresponden, arrebatadas hace dos siglos a Cataluña.»

Així mateix fou llegida la carta següent:

«Distingit senyor meu i amic : Li prego escusi la meva assistència a la reunió de demà, tota vegada que, segons veurà per la còpia de la lletra que li adjunto, he refusat el càrrec de vocal de la Comissió extraparlamentària d'autonomia que va conferir-me el Govern.— Molt seu amic i servidor, q. l. e. l. m., J. Roig i Bergadà.»

Després d'un ample debat, en el qual intervingueren els Srs. Bartrina, Ulled, Cambó, Albert, Batlle, Carner, Ventosa i la presidència, s'acordà que constessin en acte i es publiquessin mitjançant la premsa els següents acords:

«Reunit el Consell Permanent de la Mancomunitat amb assistència dels parlamentaris adjunts i algunes de les persones designades per a formar part de la Comissió extraparlamentària encarregada de dictaminar sobre la demanda d'autonomia de Catalunya, han estat exposades les opinions de les diferents agrupacions polítiques.

«L'opinió de la majoria del Consell era favorable a què els Vocals catalans assistissin a la Comissió extraparlamentària per a plantejar-hi des de la primera sessió els punts fonamentals de l'autonomia que vol Catalunya, amb la decisió de retirar-se si sobre aquests punts fonamentals no s'arribava a una coincidència de voluntats que fes esperar en l'eficàcia de les deliberacions successives.

«Una altra part dels assistents opinava resoltament que no devia anar-se a la Comissió perquè, entre altres raons, consideraven que no hi restava cap esperança de què els partits que ja havien exposat la seva oposició a les aspiracions de Catalunya haguessin rectificat el seu criteri.

«Però, davant la renúncia de molts dels Vocals designats, representants alguns d'ells de partits que disposen d'una força parlamentària decisiva, tots els presents han coincidit a estimar que la Comissió extraparlamentària resultaria un organisme inadequat i que les seves deliberacions serien tasca inútil per a preparar la implantació de l'autonomia que vol Catalunya.

«Per tant, els reunits han resolt per unanimitat no acceptar els llocs oferts pel Govern per a formar part de la Comissió extraparlamentària, i refermant la confiança en la unió de tots els catalans per a la implantació de l'autonomia de Catalunya, han acordat:

»1.ª Convocar una reunió extraordinària de l'Assemblea de la Mancomunitat, amb assistència de tots els Diputats a Corts i Senadors electius de Catalunya per a sotmetre a llur deliberació i aprovació els acords que presentarà el Consell per a assegurar la més immediata implantació de l'Autonomia.

»2.ª Dirigir-se a tots els Ajuntaments de Catalunya, convidant-los a què abans del dia 14 de gener prenguin un acord en què, ratificant el seu Plebiscit, expressin la seva adhesió a les Bases d'Autonomia presentades al Govern i designin cada un d'ells un delegat que en representació seva assisteixi a una reunió general de Municipis de Catalunya per a deliberar sobre el concurs que han de prestar els Ajuntaments catalans per a assegurar l'efectivitat dels acords de l'Assemblea.

»3.ª L'Assemblea de la Mancomunitat i la reunió de representants de Municipis seran coincidents i tindran lloc durant el pròxim mes de gener.»

Sessió del dia 2 de gener del 1919. — Continuada l'estudi de l'orientació general de les ponències que foren encomanades a l'objecte de preparar l'Estatut de l'Autonomia i organitzar els primers serveis.

Fou acordat convocar per al dia 24 de gener l'Assemblea extraordinària de la Mancomunitat

de Catalunya, amb assistència de tots els senyors parlamentaris adjunts, a l'objecte de deliberar i aprovar els acords que presentarà el Consell per a assegurar la més immediata implantació de l'Autonomia.

Així mateix es fixà la data del diumenge 26 de gener a les onze del matí, per a la celebració de l'Assemblea de Municipis, amb acord que les delegacions per a assistir-hi han de recaure en persona que en cada cas formi part de la Corporació municipal respectiva, essent satisfetes a tots els delegats que ho sol·licitin les despeses de transport amb motiu del viatge.

Sessió del 8 de gener. — Atenent les gestions realitzades per la Presidència, resolgué el Consell celebrar en el Palau de la Música Catalana l'Assemblea de Municipis.

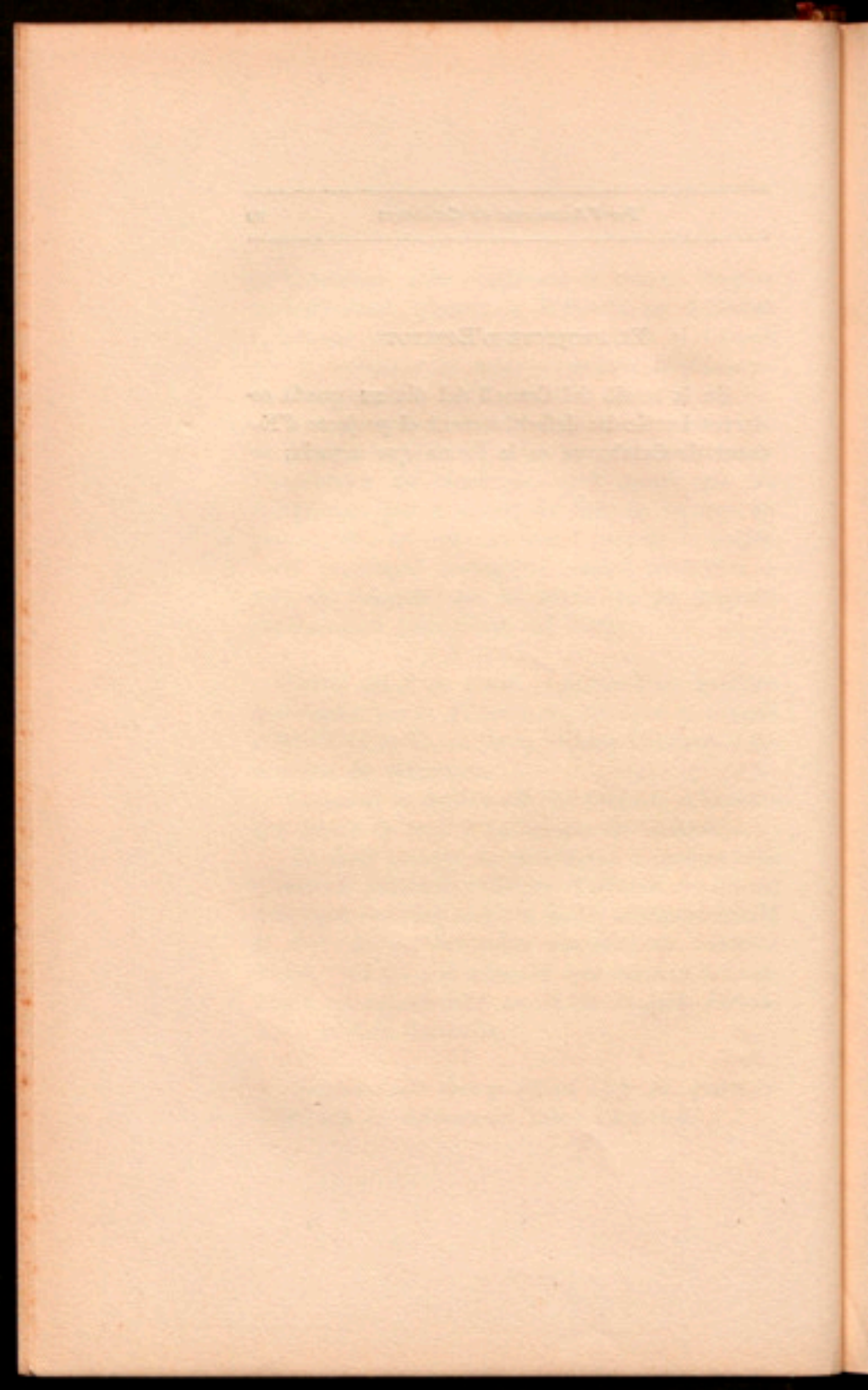
Començà la deliberació del projecte d'Estatut que haurà de regir l'Autonomia de Catalunya.

Es donà compte de nombroses comunicacions d'entitats patronals i obreres catalanes, demanant que sigui reservat al futur poder autònom català el dret de legislar sobre matèries de caràcter social. El Consell constatà que existeix a Catalunya un considerable sector de l'opinió favorable a la dita demanda.

Sessions dels dies 9, 15 16 i 17 de gener. — Continuà la deliberació sobre l'Estatut.

EL PROJECTE D'ESTATUT

En la sessió del Consell del dia 22, quedà redactat i articulat definitivament el projecte d'Estatut de Catalunya en la forma que segueix:

PROJECTE D'ESTATUT

Mentre no es modifiqui aquest Estatut, el règim i govern de Catalunya es subjectaran a les disposicions següents:

TÍTOL PRIMER

DEL TERRITORI DE CATALUNYA

ARTICLE 1.er El territori de Catalunya s'entendrà constituït pel que formen en l'actualitat les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

TÍTOL SEGON

DELS CIUTADANS CATALANS

ART. 2.ª Tindran la consideració de ciutadans catalans tots els que la tenen avui o l'adquireixin segons la legislació civil vigent.

TÍTOL TERCER

DEL GOVERN DE CATALUNYA

ART. 3.^r El Govern de Catalunya, integrat per un Parlament, un Poder executiu i un Governador general, regirà amb plena i definitiva autoritat la vida interior de Catalunya.

En totes les matèries atribuïdes a la competència dels Poders regionals correspondrà al Poder legislatiu dictar la llei que les regula i al Poder executiu curar de l'aplicació de l'esmentada llei.

Mentre el Poder regional no legisli sobre les dites matèries continuaran regint en el territori de Catalunya les lleis de l'Estat que les regulen, corresponent a les autoritats del Poder regional les facultats reservades per aquelles lleis a les autoritats similars del Poder central.

Amb la mateixa salvetat s'aplicaran en el territori de Catalunya les disposicions reglamentàries dictades pel Govern de l'Estat mentre no fossin modificades o substituïdes pel Govern regional.

ART. 4.^t Contra els acords i resolucions del Govern de Catalunya en les matèries atribuïdes a la seva potestat no hi cabrà recurs de cap mena davant les autoritats del Poder central.

ART. 5.ª Cas que el Govern de Catalunya invadeixi els límits de les atribucions del Poder central, o d'altre Govern regional, o infringeixi les regles que condicionen l'exercici de les facultats que se li atribueixen, correspondrà al Parlament espanyol declarar la nul·litat dels acords que constitueixin l'extralimitació.

TÍTOL QUART

FACULTATS PRÒPIES I EXCLUSIVES DEL PODER REGIONAL

ART. 6.ª El Parlament regional estarà facultat per a dictar lleis, i el Poder executiu regional per a executar-les i organitzar els serveis relatius a la vida interior de Catalunya dins les limitacions que s'estableixin, en totes aquelles matèries no reservades a la sobirania exclusiva del Poder central, i d'una manera especial en les següents:

A) L'ensenyança en tots els seus graus i els altres serveis d'Instrucció Pública i Belles Arts, exceptuant el règim de la propietat intel·lectual. L'atribució d'aquests serveis en el que es refereix a l'ensenyança, es subjectarà a les següents condicions:

I.^a El nombre d'escoles primàries i de mestres que avui sosté l'Estat a Catalunya i la do-

tació d'aquests podran ésser augmentats però no disminuïts.

2.ª La primera ensenyança serà gratuïta i obligatòria per a tota la població escolar de Catalunya.

3.ª Serà obligatòria l'ensenyança de l'idioma castellà en totes les escoles de primera ensenyança.

4.ª Es fixarà el mínim de coneixements que han d'acreditar els que obtinguin un títol de capacitat per a l'exercici de determinades professions.

B) El règim dels Municipis i Províncies, amb facultat de modificar el nombre i la demarcació d'aquestes. Correspondrà per tant al Parlament de Catalunya la facultat de dictar la llei que regeixi els Municipis i les Províncies.

La Llei Municipal reconixerà als Municipis plena autonomia per al govern i la direcció dels interessos peculiars dels pobles. Aquesta autonomia no tindrà d'altres limitacions sinó les que estableixi la Llei Municipal, i correspondrà exclusivament als tribunals de la jurisdicció competent, segons els casos, corregir en definitiva les extralimitacions de llei que cometin els Ajuntaments.

Es reconixeran als Ajuntaments recursos propis per a atendre els serveis que fossin de llur competència, i aquests recursos no podran

ésser minvats ni limitats pel règim tributari de l'Estat, de la Regió o de la Província, ni llur hisenda municipal podrà ésser castigada amb el cost de serveis que li imposi l'Estat, la Regió o la Província.

C) La facultat de reformar el Dret civil vigent a Catalunya, excepció feta d'aquelles matèries en les quals els preceptes del Codi civil es declarin aplicables a Catalunya.

D) La facultat d'organitzar dins el territori de Catalunya l'administració de justícia, que en tot cas haurà d'adaptar-se a les normes establertes en les lleis processals que seran de caràcter general en tot Espanya. Els recursos de cassació en matèria civil seran resolts per un Tribunal organitzat a l'efecte pel Poder regional.

E) La facultat d'organitzar l'exercici de la fe pública i de nomenar els Notaris que hagin de servir el càrrec a Catalunya; havent en tot cas de subjectar-se l'organització que s'estableixi a les condicions i garanties que per a l'eficàcia dels documents públics s'assenyalin d'una manera general a tot Espanya.

F) Totes les obres públiques de Catalunya, excepció feta dels ferrocarrils, canals i ports que siguin d'interès general espanyol.

G) Les obres de construcció i explotació del servei telefònic.

H) Tots els serveis forestals i agronòmics.

I) La roturació de terrenys incultes i dessecació de maresmes i aiguamolls.

J) Beneficència i Sanitat.

K) Policia i ordre públic interior. Quedarà en suspens l'exercici d'aquesta facultat en el moment que es declari l'estat de guerra.

ART. 7.ª Tota l'organització de serveis referent a les matèries enumerades en l'article anterior que tingui establerta l'Estat a Catalunya passarà al Poder regional, quedant l'acció de l'Estat damunt d'elles limitada a vetllar pel compliment de les garanties amb què es condiona la potestat del Poder regional en aquest Estatut i en les regles que es dictin per a la seva aplicació.

Tots els béns de l'Estat, definits i compresos en els arts. 339 i 340 del Codi civil, afectes al compliment de serveis de què es farà càrrec el Poder regional, passaran a ésser propietat de la Regió. Quedaran igualment transferits a la Regió els drets de l'Estat nascuts d'actes de sobirania exercits en el territori de Catalunya que es refereixin a les matèries que passen a ésser de la competència dels Poders regionals.

Seran transferits al Govern regional tots els documents de les oficines i dependències de l'Estat que es refereixin a les dites matèries.

El personal de l'Estat afecte als indicats serveis passarà a dependre dels Poders regionals en les condicions que s'indiquen en les Bases transitòries.

TÍTOL CINQUÈ

DE LA INTERVENCIÓ DELS PODERS REGIONALS
EN MATÈRIES REGULADES PER LLEIS GENE-
RALS.

ART. 8.^è En matèria de mines, aigües, caça, pesca, correus i telègrafs, encara que la facultat de fer i modificar les lleis perquè es regeixen correspon exclusivament al Parlament espanyol, l'execució de les dites lleis dins el territori de Catalunya correspondrà al Govern regional, el qual assumirà totes les facultats que al Govern central i als seus diversos organismes atribueixen aquelles lleis. Qualsevol concessió que es demani a l'empara de les dites lleis, i que no afecti exclusivament el territori de Catalunya, haurà de tramitar-se davant les autoritats del Poder central.

ART. 9.^è L'execució de les disposicions dimanants de la legislació social dins el territori de Catalunya, correspondrà al Govern regional.

ART. 10. L'execució i aplicació de la legislació sobre expropiació forçosa, establiments de servituds en favor de determinats serveis i concessions i totes aquelles que limitin l'exercici del dret de propietat a favor d'un interès declarat d'utilitat pública, correspondran al Govern regional i a les seves autoritats en el que es refereixi

a obres o serveis propis o a obres i serveis la concessió dels quals estigui reservada al Govern de Catalunya.

ART. 11. Podrà el Parlament regional acordar modificacions, complements i extensions a les lleis a què els tres articles anteriors es refereixen. Aquests acords seran comunicats pel Governador general al Govern central, i si passa un any sense que el Parlament espanyol els aprovi o els rebutgi, s'estimaran aprovats i entraran en vigor en el territori de Catalunya.

TÍTOL SISÈ

DE LA HISENDA REGIONAL

ART. 12. Les contribucions directes, excepció feta de les que gravin utilitats obtingudes fora del territori català o tinguin per base l'exercici de facultats pròpies del Poder central, correspondran al Govern de Catalunya, el qual tindrà plena llibertat per a organitzar-les i fixar llur quantia amb les limitacions que s'assenyalin per a evitar tipus diferencials tributaris en la producció industrial i per a assegurar que els establiments industrials situats a Catalunya i pertanyents a particulars o a empreses no catalanes no seran objecte de tracte diferencial.

ART. 13. Sempre que de la liquidació dels

Pressupostos generals de l'Estat resulti que les despeses del mateix fora de Catalunya, en aquelles matèries que per aquest Estatut són reservades en ella al Poder regional, hagin estat inferiors al producte, fora de Catalunya, de les contribucions que, segons l'article anterior, s'atorgaran al mateix Poder regional, la Hisenda del Poder autonòmic català abonarà a la de l'Estat espanyol una part proporcional de la diferència. En cas contrari, serà la Hisenda de l'Estat qui haurà d'abonar a Catalunya la dita part proporcional.

La proporció en què haurà de participar Catalunya en l'abonament o en la percepció indicats, es determinarà cada cinc anys per una Comissió mixta a base de la proporció en què Catalunya participi en els impostos que, per a tot el territori, s'hagi reservat l'Estat.

ART. 14. Si en qualsevol Pressupost extraordinari de l'Estat, cobert totalment o parcialment amb emissió de deute, es destinen quantitats per a atendre, fora de Catalunya, a serveis reservats en aquest Estatut al Poder regional, es transmetrà a la Hisenda regional de Catalunya una part del dit deute o del seu producte en la mateixa proporció referida en les clàusules anteriors.

ART. 15. El deute de l'Estat i del Tresor, el present i el futur, qualsevol que fos son origen, anirà a càrrec del Pressupost general de l'Estat, i el servei dels seus interessos i de l'amortització, en son cas, afectarà per igual tot el territori es-

panyol i es cobrirà amb impostos a càrrec de tots els espanyols, sense que, per raó d'aquest Estatut, gaudeixi Catalunya de cap exempció en el que es refereixi a l'esmentada càrrega.

TÍTOL SETÈ

DEL PARLAMENT REGIONAL

ART. 16. Integraran el Parlament regional dues Cambres iguals en facultats: el Senat i el Congrés.

ART. 17. El Congrés tindrà un Diputat per cada 25,000 habitants, i el Senat un Senador per cada 50,000.

ART. 18. Els Diputats seran elegits per sufragi universal directe. Els Senadors, pel vot dels Regidors dels Ajuntaments de Catalunya.

ART. 19. Excepció feta del cas de dissolució pel Governador general, tant els Senadors com els Diputats seran elegits per cinc anys.

ART. 20. Per a ésser elegit Senador caldrà ésser català, tenir trenta cinc anys complerts i estar en el ple ús de tots els drets civils i polítics.

Per a ésser elegit Diputat caldrà ésser català, major d'edat i estar en ús plenari dels drets civils i polítics.

ART. 21. Els càrrecs de Senador i Diputat de les Cambres regionals són incompatibles l'un amb l'altre, però no ho són amb cap altre càrrec d'elecció popular.

ART. 22. Els Senadors i Diputats podran ésser reelegits indefinidament.

ART. 23. Els Senadors i Diputats de les Cambres regionals són inviolables per llurs opinions i vots en l'exercici del càrrec llur en la mateixa forma i amb les mateixes garanties que s'apliquen als membres del Parlament del Regne.

ART. 24. Les Cambres es reuniran tots els anys. Correspon al Governador general convocar-les, suspendre-les, cloure llurs sessions i dissoldre separatament i simultània la Cambra de Diputats i el Senat. En el decret de dissolució haurà de convocar la Cambra o les Cambres dissoltes perquè es reunixin dins un termini màxim de tres mesos.

ART. 25. El Parlament regional haurà de celebrar cada any, si més no, quaranta sessions, i no podran passar més de sis mesos sense reunir-se.

ART. 26. Cada una de les Cambres formarà el seu respectiu reglament, i examinarà tant les qualitats dels membres que la integrin com la legalitat de llur elecció.

Mentre la Cambra de Diputats i el Senat regionals no hagin aprovat llur reglament es regiran pel del Congrés dels Diputats i pel del Senat del Regne respectivament.

ART. 27. Perquè una resolució s'entengui votada pel Parlament regional caldrà que hagi estat aprovada en iguals termes per la Cambra de Diputats i pel Senat.

Les lleis regionals, aprovades que fossin en l'esmentada forma, es presentaran al Governador general per les Meses de les Cambres respectives per a llur sanció i promulgació.

ART. 28. Les relacions entre ambdues Cambres es regularan, mentre altra cosa no es disposi, per la llei de relacions entre ambdós cossos Col·legisladors del 19 de juliol del 1837.

Ultra la potestat legislativa regional, correspon a les Cambres catalanes:

1.ª Rebre del Governador general jurament de servir les lleis que garantitzen l'Autonomia de la Regió.

2.ª Fer efectiva la responsabilitat dels Ministres, els quals, quan fossin acusats per la Cambra de Diputats, seran jutjats pel Senat.

3.ª Exercir la iniciativa a què es refereix l'art. 11 d'aquest Estatut.

TÍTOL VUITÈ

DEL GOVERNADOR GENERAL I DEL PODER EXECUTIU REGIONAL

ART. 29. El Govern suprem de Catalunya s'exercirà per un Governador general, el qual tindrà així mateix la representació del Govern central en totes aquelles funcions que exerceixi en el territori català.

ART. 30. Correspon al Governador general, com a Autoritat superior de Catalunya:

1.ª Curar que siguin respectats i emparats els drets, facultats i privilegis reconeguts o que en endavant es reconeixin a l'Administració regional.

2.ª Convocar i dissoldre les Cambres regionals.

3.ª Sancionar i publicar els acords del Parlament regional, els quals li seran sotmesos per la Mesa de les Cambres respectives.

4.ª Nomenar, suspendre i separar els empleats de l'Administració regional, a proposta dels Ministres respectius i amb subjecció a les lleis.

5.ª Nomenar i separar els Ministres del Govern regional.

ART. 31. Cap manament del Governador general, en son caràcter de representant i cap de la Regió, pot portar-se a efecte si no està refren-

dat per un Ministre, qui per aquest sol fet se'n fa responsable.

Els Ministres regionals seran sis:

Justícia.

Interior.

Hisenda.

Instrucció Pública.

Agricultura i Obres Públiques.

Indústria, Comerç i Treball.

La Presidència correspondrà al Ministre que designi el Governador general, el qual podrà també nomenar un President sense departament determinat.

L'augment o disminució del nombre dels Ministres, així com la determinació dels afers que a cada u correspongui, pertanyerà a les Cambres regionals.

ART. 32. Els Ministres regionals poden ésser membres de la Cambra de Diputats o del Senat regionals i pendre part en les discussions de tots dos Cossos, però només tindran vot en aquell al qual pertanyin.

ART. 33. Els Ministres seran responsables de llurs actes davant les Cambres regionals.

RÈGIM TRANSITORI

A) DEL RÈGIM PROVISIONAL DE GOVERN

Mentre no es constitueixi el Parlament regional de Catalunya (la constitució del qual haurà de tenir lloc dins un any) exercirà les seves funcions una Assemblea integrada per tots els Diputats provincials i tots els Diputats a Corts i Senadors electius de les quatre Províncies catalanes. Cas que durant el funcionament d'aquesta Assemblea fossin dissoltes les Corts, els Senadors electius i Diputats a Corts seguiran formant part d'ella, fins que, celebrades les eleccions, fossin aprovades les actes dels novament elegits.

L'Assemblea limitarà els seus acords a aquells la demora dels quals pogués implicar perjudici, i totes les resolucions que adopti de caràcter legislatiu hauran de sotmetre's a ratificació del Parlament regional de seguida de la seva constitució.

L'Assemblea es regirà pel Reglament de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, amb les modificacions que imposi el fet de formar part d'ella els Diputats a Corts i Senadors electius.

La pròpia Assemblea designarà un Consell

executiu regional, determinant la seva organització, forma d'elecció i el nombre de sos membres. Aquest Consell substituirà el de la Mancomunitat i exercirà les seves funcions fins que es constitueixi el Poder executiu, d'acord amb ço que s'estableix en l'Estatut de l'Autonomia.

B) DE LA CONSTITUCIÓ DEL PRIMER PARLAMENT REGIONAL

L'elecció del primer Parlament regional tindrà lloc d'acord amb les prescripcions que segueixen:

El Congrés

a) Per a l'elecció dels Diputats s'aplicaran les prescripcions que avui regulen l'elecció de Diputats provincials.

L'actual circumscripció de Barcelona formarà una demarcació electoral que elegirà el nombre de Diputats que correspongui segons l'últim cens de població aprovat i a raó d'un Diputat per cada 25.000 habitants de dret.

Per la circumscripció de Barcelona s'aplicarà en l'elecció el procediment de la representació proporcional en la forma que, a proposta del Consell, acordi l'Assemblea.

El Senat

a) L'elecció de Senadors tindrà lloc per Províncies, però la ciutat de Barcelona tindrà, a aquest sol efecte, la consideració de Província.

b) Cada Província elegerà el nombre de Senadors que correspongui segons la població que resulti de l'últim cens de població aprovat, a raó d'un Senador per cada 50,000 habitants.

c) Tindran dret a participar en l'elecció de Senadors tots els Regidors que ho siguin per elecció popular i hagin pres possessió de llurs càrrecs.

d) L'Assemblea, a proposta del Consell executiu provisional, resoldrà si cal aplicar a l'elecció de Senadors el procediment de la representació proporcional o el procediment majoritari. En el primer cas, determinarà les regles necessàries per al funcionament de la representació proporcional. En el segon, es seguirà la mateixa regla establerta en les circumscripcions per la llei electoral vigent per a Diputats a Corts, a l'objecte de determinar el nombre de noms que cada elector pugui votar vàlidament.

e) Per a la ciutat de Barcelona haurà d'aplicar-se forçosament el procediment de la representació proporcional.

C) DE LA COMISSIÓ MIXTA D'ADAPTACIÓ DE
SERVEIS

Es designarà una Comissió mixta, els vocals de la qual seran designats, per meitat, pel Consell de Ministres i pel Consell executiu provisional de Catalunya, i serà presidida pel Governador general.

La Comissió mixta determinarà:

A) Les condicions indispensables per a assegurar que el Govern regional, en l'exercici de ses funcions pròpies, enumerades en l'art. 6.ª, mantindrà, si res més no, l'eficàcia i perfecció dels serveis de la mateixa mena que té l'Estat establerts a Catalunya.

B) Els ferrocarrils, canals i ports, ja construïts o que després es construeixin, que hagin de considerar-se d'interès general espanyol.

C) Les concessions d'obres hidràuliques de les quals, per afectar a interessos no exclusius de Catalunya, hagi de reservar-se llur atorgació al Poder central.

D) Les garanties per a assegurar la coordinació dels serveis regionals amb els similars establerts fora de la Regió, però en conexió amb aquells, i els altres que dins el territori de Catalunya corresponguin al Poder central.

E) L'aplicació de ço que s'estableix en l'article 7.⁴ de l'Estatut.

F) L'exercici de les facultats que es concedeixen al Poder regional en els arts. 8.⁴, 9.⁴ i 10.⁴ d'aquest Estatut.

G) L'aplicació de ço que es disposa en l'article 12 sobre la Hisenda regional i la determinació, per un quinquenni, de la proporcionalitat establerta en l'art. 13.

H) Les regles que assegurin que el personal de l'Estat que passi a prestar sos serveis a la regió tindrà garantitzats, si res més no, els drets que avui li té reconeguts l'Estat i aquells que es considerin necessaris perquè el dret dels Poders regionals a elegir lliurement sos funcionaris llevi a l'Estat, com a mínim, la càrrega que implica per a son Pressupost el personal que, en el territori de Catalunya, està afecte a serveis de l'Estat que passaran als Poders regionals.

The first part of the history is devoted to a description of the
 country and the people. The second part is devoted to a description of
 the government and the laws. The third part is devoted to a description
 of the religion and the customs. The fourth part is devoted to a description
 of the arts and the sciences. The fifth part is devoted to a description
 of the military and the naval forces. The sixth part is devoted to a description
 of the commerce and the trade. The seventh part is devoted to a description
 of the agriculture and the husbandry. The eighth part is devoted to a description
 of the manufactures and the industry. The ninth part is devoted to a description
 of the education and the literature. The tenth part is devoted to a description
 of the public buildings and the monuments. The eleventh part is devoted to a description
 of the public works and the improvements. The twelfth part is devoted to a description
 of the public institutions and the societies. The thirteenth part is devoted to a description
 of the public offices and the magistracy. The fourteenth part is devoted to a description
 of the public revenues and the taxes. The fifteenth part is devoted to a description
 of the public debts and the interest. The sixteenth part is devoted to a description
 of the public honors and the distinctions. The seventeenth part is devoted to a description
 of the public games and the sports. The eighteenth part is devoted to a description
 of the public festivals and the ceremonies. The nineteenth part is devoted to a description
 of the public games and the sports. The twentieth part is devoted to a description
 of the public festivals and the ceremonies.

ELS TERMES DEL NOU PLEBISCIT DELS MUNICIPIS

1.º Ratificant el Plebiscit municipal de l'Autonomia integral de Catalunya, fa constar aquest Ajuntament la seva adhesió a les bases d'Autonomia presentades al Govern pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

2.º Acceptant la invitació del mateix Consell, s'acorda assistir a la reunió general de Municipis de Catalunya que tindrà lloc en la data que aquell fixarà, per a deliberar sobre el concurs que han de prestar els Ajuntaments catalans per a l'efectivitat dels acords que prengui l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, per a assegurar la més immediata implantació de l'Autonomia.

3.º L'Ajuntament delega a D....., per a què en representació del mateix assisteixi a l'esmentada reunió general, amb plenes facultats per a intervenir en llurs deliberacions i acords.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON

By SAMUEL JOHNSON, Esq.
of the Middle Temple, Barrister at Law.
In two Volumes.
LONDON: Printed and Sold by J. BARNES, in Pall-mall; and by J. HARRISON, in St. Paul's Church-yard. 1790.

THE HISTORY OF THE CITY OF BOSTON, from its first Settlement in 1630, to the present Time. By SAMUEL JOHNSON, Esq. of the Middle Temple, Barrister at Law. In two Volumes. LONDON: Printed and Sold by J. BARNES, in Pall-mall; and by J. HARRISON, in St. Paul's Church-yard. 1790.

ADHESIONS AL NOU PLEBISCIT

Dels 317 Ajuntaments que formen la Província de Barcelona, les adhesions rebudes fins a l'hora de tiratge d'aquest volum representen el 97 per 100.

Dels 247 que formen la Província de Girona, el tant per 100 dels adherits és més del 98:

Dels 184 de la Província de Tarragona, els adherits pugen al 91 per 100.

De la Província de Lleida no poden encara proporcionar-se dades exactes, ja que són molts els Ajuntaments els certificats dels quals no s'han rebut encara a causa del mal estat de les vies de comunicació. No obstant, el tant per 100 aproximat dels rebuts és el de 85 per 100.

ADDRESSING AN EMBROIDERED LETTER

1. The first thing to do is to find out the name and address of the person you are writing to. This is usually done by asking the sender of the letter for the name and address of the person to whom it should be sent.

2. The next thing to do is to write the name and address of the person to whom the letter is to be sent. This should be done in the top right hand corner of the letter.

3. The next thing to do is to write the name of the person to whom the letter is to be sent. This should be done in the top left hand corner of the letter.

4. The next thing to do is to write the name of the person to whom the letter is to be sent. This should be done in the top left hand corner of the letter. The name should be written in full, including the title, if any. The address should be written in full, including the street name, number, and town. The name of the person to whom the letter is to be sent should be written in full, including the title, if any. The name of the person to whom the letter is to be sent should be written in full, including the title, if any.

DOCUMENTS COMPLEMENTARIS

FOURTH EDITION

I

PROYECTE
DE LA COMISSIÓ EXTRAPARLAMENTÀRIA

LA CONSTITUCIÓN DE LAS REGIONES

ARTÍCULO 1.º (Es refereix a l'autonomia municipal.)

ART. 2.º Los Municipios cuyos términos formen territorio continuo y tengan actualmente tradiciones conservadas e intereses comunes que den a su agrupación fundamento histórico o natural, podrán restaurar o constituir regiones en que cabrá reunir, pero no dividir, las provincias existentes. El propósito será gobernar y dirigir autónómicamente los asuntos de su común interés, que no estén reservados como concejiles a los Ayuntamientos, ni tampoco correspondan a la soberanía de la nación, pudiendo acordar en la forma que a seguida se expresará pedir al Gobierno que someta a las Cortes un proyecto de ley ordenadora del estatuto de tal región.

Las decisiones de todos los Ayuntamientos que coincidan en la dicha aspiración, se habrán de acordar en principio y remitiendo a ulterior deliberación las cláusulas de la petición que se haya de formular ante el Gobierno, dentro de un mismo plazo de dos meses, en sesiones extraordinarias convocadas con anticipación por lo menos de diez días, con expresa y pública designación de este asunto, que será el único acerca del cual se deliberará en tales sesiones. Se podrá, sin embargo, en ellas nombrar delegado o representante para las reuniones dedicadas a concertar los capítulos de la petición al Gobierno. En cada Ayuntamiento, el acuerdo afirmativo, para surtir efecto al intento que expresa el párrafo anterior, habrá de reunir mayoría de tres cuartas partes del número legal de concejales de la Corporación completo.

Dentro de la demarcación o comarca a que hace re-

ferencia el párrafo primero de este artículo, la mayoría necesaria para abonar con eficacia legal la petición al Gobierno habrá de reunir cuatro quintas partes del número de Municipios de cada provincia en ella enclavados, y habrán de sumar los habitantes de estos pueblos conformes las cuatro quintas partes de la población total de la demarcación regional.

Se considera como si fuesen territorios continuos los que, aun sin serlo, pertenezcan hoy a una misma provincia.

El escrito de petición al Gobierno deberá ser sometido a la aprobación de los Ayuntamientos en cuyo nombre se haya de presentar, y será en esto suficiente la votación ordinaria.

ART. 3.º El Gobierno, hallando cumplidos los antedichos requisitos, y en vista de los términos de la instancia, formulará el proyecto de ley para estatuir la región designando en él claramente la materia de común interés para aquellos Municipios que haya de atribuirse al Poder regional, y dejando siempre incólumes las autonomías municipales y la soberanía de la nación. En lo concerniente a las Haciendas regionales, deberá quedar a salvo la coordinación permanente con las municipales y con la Hacienda pública, a fin de que las contribuciones, los tributos, los arbitrios y las demás exacciones que juntamente gravan a los contribuyentes no les resulten vejatorios, con menoscabo de la equidad y con desmedro de la pública economía.

Las leyes de este estatuto regional no podrán ser alteradas sino expresamente por otras leyes del reino en casos de ostensible necesidad.

Serán bases de tales estatutos regionales, a más de las expresadas en el primer párrafo, las siguientes:

○ Gobierno y administración por las autoridades regionales de los asuntos peculiares a la región.

○ Elección popular predominante para constituir la Diputación regional, integrándola con representación corporativa de Ayuntamientos y Asociaciones.

Existencia de un organismo regional ordenado por la Diputación y fiscalizado por la misma que rija y administre los servicios.

Delegación directa del Gobierno de Su Majestad en un gobernador que, sin mezclarse con la administración de regiones y Municipios, dentro de sus legítimas autonomías, las coordine y contenga en el límite de sus facultades y respeto a las leyes.

Intervención de los Tribunales de justicia o de las Cortes, para decidir en definitiva sobre las referidas extralimitaciones.

Mantenimiento íntegro de la soberanía de las Cortes con el Rey, para determinar y revisar los límites de las autonomías y decidir las dificultades que su aplicación plantee.

Amparo de los Tribunales a todo ciudadano o persona jurídica agraviados en su derecho por las autoridades y Corporaciones de la región.

Respeto por las expresadas autoridades y Corporaciones a la autonomía municipal.

Coordinación de las Haciendas del Estado, la región y el Municipio, deslinde entre ellas y garantías para la imposición regional y local.

Atribuciones propias de la región en servicios de Obras públicas, Beneficencia y Agricultura, sin mengua de las del Estado; colaboración regional, con salvaguardia de las funciones de éste en materia de enseñanza, y coordinación para secundar la acción del Gobierno de Su Majestad en asuntos de Policía y Sanidad.

Propuesta por la Dirección regional allí donde subsista Derecho civil foral de la compilación y ordenación del mismo, que podrá poner en vigor el Gobierno de Su Majestad.

Reconocimiento del uso oficial en casos determinados de idiomas regionales, sin detrimento del empleo y enseñanza de la lengua castellana.

LA REGIÓN CATALANA

ART. 4.º Las cuatro provincias de Barcelona, Gerona, Tarragona y Lérida formarán, reunidas, la región de Cataluña. Para ejercer en la capital de cada una de ellas las funciones administrativas que, según esta ley, hayan de perdurar de las que a las actuales Corporaciones y autoridades provinciales atribuyen las disposiciones vigentes, la Diputación y la Generalidad regionales habrán de organizar y sostener en las dichas capitales Delegaciones adecuadas. En los asuntos que, como concernientes a la vida interior de la región, quedan asignados a ésta por el presente estatuto, reservada siempre la autonomía de cada Municipio, para lo que le es peculiar, la tendrán completa los organismos encargados de gobernar y administrar a la región, de modo que, mientras ellos obren dentro de tales límites, responderán de su gestión tan solamente la Diputación ante los electores, y la Generalidad regional ante la Diputación, salvas las responsabilidades civiles o penales que sean exigibles ante los Tribunales de justicia. Contra las decisiones que emanen de los organismos regionales o de delegados suyos no se concederá recurso alguno que difiera al Gobierno o a sus representantes el conocimiento en el fondo de los asuntos que se atribuyen ahora a la región.

ART. 5.º Habrá en Barcelona una Diputación regional, elegida, en sus dos tercios, por sufragio universal, a razón de un diputado por cada 50,000 almas, con arreglo a la ley ordenadora de las elecciones para el Congreso de los Diputados e iguales demarcaciones electorales; y en el tercio restante, una mitad de él por los Ayuntamientos, y la otra mitad, por las demás Corporaciones y Asociaciones existentes en la región a quien sea reconocido el voto.

La Diputación que al iniciarse el cambio de régimen

haya sido primeramente elegida, según el artículo 18, decidirá y regulará, salvo posteriores innovaciones, el reparto entre los Ayuntamientos o grupos de éstos, atendidos los vecindarios respectivos del número de diputados que en la representación corporativa les corresponde; el reconocimiento del voto a las demás Corporaciones y Asociaciones, la distribución entre éstas o los grupos de ellas del restante número de diputados de la dicha representación corporativa y cuanto concierne al censo y al procedimiento electoral para constituirla, asegurando por el sistema que prefiera la representación de las minorías.

También fijará la Diputación el término ordinario del mandato de sus individuos, el método para renovarlo, los casos de reelección o de elección parcial, las incompatibilidades del cargo de diputado, contándose entre ellas necesariamente la de los senadores y diputados a Cortes, o los reglamentos interiores del propio Cuerpo electivo.

Corresponderá a la Diputación resolver sobre la capacidad de los diputados electos, respetando el artículo 15 de la Constitución y la validez de la elección, siendo ejecutivos desde luego tales acuerdos; pero los agraviados podrán recurrir en defensa de su derecho ante la Audiencia de Barcelona en pleno, contra cuya sentencia no se admitirá ulterior recurso.

En nombre del Rey, al gobernador corresponderá convocar elecciones de representantes en la Diputación, acordar las reuniones de ésta, y suspender sus sesiones, las cuales, sin embargo, no podrán estar interrumpidas durante más de seis meses consecutivos, ni durar menos de un mes en cada año natural, ni dejar de convocarse en tiempo hábil para discutir y votar el presupuesto ordinario. También podrá el gobernador, previo acuerdo expreso del Consejo de ministros, disolver la Diputación, convocando las consiguientes elecciones dentro del inmediato trimestre. De igual modo se reservará el gobernador, en nombre del Rey, sancionar y publicar las disposiciones que hayan sido votadas definitivamente por

la Diputación, las cuales no serán cumplideras sin este requisito.

Cuando hallare que éstas exceden de algún modo los límites de la autonomía de la región, o quebranten algún precepto legal, denegará la sanción y publicación, comunicándolo por conducto de la Generalidad regional, razonando los motivos; pero la Generalidad podrá pedir del Tribunal Supremo en pleno, donde será parte el fiscal, la declaración de ser legal el acuerdo y adoptado dentro de la competencia regional. Se substanciará este recurso por los trámites establecidos para el Contencioso administrativo.

Si el Gobierno creyese que un acuerdo sancionado y publicado de la Diputación regional excede de los límites de la autonomía, quebranta las leyes o lesiona los derechos del Estado, podrá dentro de un año siguiente a la publicación, deliberando el Consejo de Ministros, encargar al fiscal del Tribunal Supremo que pida ante éste en pleno, con emplazamiento de la Generalidad y por los indicados trámites, la nulidad del acuerdo.

Las personas naturales o jurídicas que se sientan agraviadas en sus derechos por disposiciones de la Diputación, sean o no de carácter general, podrán, una vez que éstas se publiquen y dentro de los tres meses subsiguientes, demandar el amparo de la Audiencia de Barcelona en pleno en juicio que se substanciará por los trámites de los incidentes, con emplazamiento de la Generalidad regional, y en que interpondrá su ministerio el fiscal de Su Majestad. Contra la sentencia definitiva se admitirá en su caso recurso de casación ante el Tribunal Supremo de Justicia, también constituido en pleno. La justicia se administrará gratuitamente en todos estos incidentes y recursos.

ART. 6.º La misma Diputación que primero se elija, iniciadora del tránsito al nuevo régimen, bajo igual reserva de ulterior enmienda, determinará la estructura orgánica de la Generalidad regional, que será cumplidora

en las materias de su competencia tanto de las leyes del Reino como de las disposiciones que se publiquen emanadas de la Diputación, responsable ante ésta, y estará sujeta a su fiscalización. Ordenará, por lo tanto, el nombramiento, la separación, los derechos, las facultades y las obligaciones de los miembros de la Generalidad regional, entre quienes distribuirá los sometidos a las funciones que el presente estatuto asigna a la región.

También corresponderá a la Diputación disponer, en conformidad con la presente ley y respetando señaladamente lo que dispone el art. 15 de la Constitución del Estado y de la ley sobre destinos para licenciados del Ejército y Armada, cuanto atañe a la organización, las calidades, las remuneraciones, los derechos, las obligaciones y las funciones del personal que sirva a la región, como también las correcciones de índole disciplinaria y las multas sancionadoras de las disposiciones que emanen del Poder regional. Podrá señalar dentro del territorio de la región las demarcaciones y divisiones para los distintos servicios que le quedan atribuídos, respetando, sin embargo, las actuales delimitaciones provinciales en cuanto se refiere a la observancia de disposiciones vigentes que a ellas hacen referencia, y también los términos municipales, salvo los casos de voluntaria agregación o segregación entre los pueblos limítrofes; asunto en el que la Diputación y la Generalidad tendrán las facultades reservadas hasta ahora al Ministerio de la Gobernación.

La Generalidad regional expondrá al Gobierno, en cualquier tiempo, las variaciones que estime necesarias o convenientes para Cataluña, en los preceptos que estén en vigor, sean de ley o emanados de la potestad reglamentaria y ministerial, y podrá proponer las disposiciones que estime más justas o más provechosas al bien público. Cuando el Gobierno considere que debe abstenerse de proveer en el asunto, dará contestación razonada a la Generalidad dentro de dos meses, lo más tarde.

Los acuerdos de la Generalidad adoptados por delegación especial y expresa que de sus atribuciones propias le confiriese la Diputación regional, y los que hayan de tener aplicación general o reglamentaria, se acomodarán a la publicidad, y estarán sujetos a iguales facultades del gobernador y del Gobierno que si procediese de la Diputación misma.

LAS FACULTADES DEL GOBERNADOR

ART. 7.º Habrá en Barcelona un gobernador, ex-Ministro de la Corona, investido de cuantas atribuciones son propias del representante del Rey y del Gobierno nacional. No podrá intervenir en la vida interior de la región, como tampoco en la de los Municipios; pero podrá corregir cualesquiera extralimitaciones de Corporaciones o de autoridades locales, cuando unas u otras rebasaren los términos de las autonomías respectivas. Podrá pedir para ello que se le comunique cualquier acuerdo, aunque sea particular, adoptado en todo asunto.

Para ejercer interinamente, en caso de ausencia, vacante o enfermedad, el cargo de gobernador, deberá estar nombrada en todo tiempo la persona que ha de substituirle.

Las disposiciones que organicen las oficinas y los servicios del Estado subordinados al gobernador de Cataluña establecerán en las capitales de las provincias unidas de la región, delegaciones adecuadas para el expedito cumplimiento en ellas de los servicios públicos, con observancia de las leyes que la actual deja en vigor.

Cuando la Generalidad regional estime que el Gobierno, o bien el gobernador de Cataluña, por alguna disposición, aunque tenga carácter general, o por algún acuerdo, invada los términos de la autonomía de la región que esta ley define, podrá recurrir por abuso de poder

ante el Consejo de Ministros, que resolverá en término de dos meses, previa audiencia del Consejo de Estado en pleno, y dará de Real decreto inmediata cuenta a las Cortes, si están reunidas, o en una de las tres primeras sesiones venideras.

ART. 8.º A la Diputación y a la Generalidad regionales corresponderá acordar y organizar los servicios de Seguridad y Vigilancia con que desee coadyuvar a la acción del Gobierno en Cataluña, así como los derechos y obligaciones del personal dedicado por la región a prestarlos. Habrán de regularlos, sin embargo, de manera auxiliar y coordinada siempre con los servicios y el personal que el Estado libremente tenga a bien dedicar a estos fines del orden público dentro de Cataluña; y también se deberá guardar el conveniente enlace con lo que a Vigilancia y Seguridad atañe, en el cometido propio de Ayuntamientos y Alcaldías.

Mediante el gobernador, la Generalidad propondrá al Gobierno la dicha coordinación, y será regulada ésta por ley o por Real decreto, del que se dará cuenta a las Cortes, observándose, entre tanto, las disposiciones del gobernador.

Se considerarán anejas a la policía de Seguridad y Vigilancia, con la intervención de las distintas autoridades, las disposiciones concernientes al uso de armas, conforme a la legislación general, a guarderías rural y forestal, a tránsito por vías públicas, a espectáculos, a diversiones y juegos lícitos, con persecución de los ilícitos, y, en general, cuanto atañe a la policía de costumbres y a la moralidad pública, salvo siempre la competencia, en estos mismos asuntos, de los Ayuntamientos y de las Alcaldías.

Corresponderá exclusivamente al gobernador y a sus delegados las funciones que las leyes reservan a la autoridad gubernativa, a propósito de la policía de Imprenta y del ejercicio cívico de los derechos de asociación y de reunión. También dependerán del gobernador los ser-

vicios de la Guardia civil en cuanto no correspondan al fuero de Guerra, y en todo tiempo las fuerzas y los servicios militares estarán subordinados a sus respectivos superiores jerárquicos en el Ejército o la Armada. Cuando se declare el estado de guerra, o sean suspendidas las garantías constitucionales, el personal de los servicios de Seguridad y Vigilancia, así como todos los agentes o Cuerpos armados que tengan la región o los Municipios, quedarán subordinados exclusivamente a las autoridades dependientes del Gobierno, sin perjuicio de la anterior, constante y suprema autoridad del gobernador, como representante del Gobierno sobre todos estos servicios.

ART. 9.º Los servicios y el personal regionales, y concernientes a la Sanidad interior (policía de alimentos, salubridad y seguridad en escuelas, obras, espectáculos y demás establecimientos públicos, hospitalización, asistencia a los pobres, genéricamente, cuanto atañe a la higiene pública) habrán de mantener permanentemente la coordinación, como también los municipales, con los análogos del Estado, y secundar a estos últimos señaladamente para defensa contra enfermedades epidémicas o contagiosas, y para la constante preservación exterior de la Sanidad del Reino.

La Diputación y la Generalidad regionales estarán, además, facultadas con libertad plena para instaurar, sostener, regir o reformar, a expensas de la región, institutos o establecimientos benéficos, así como cualesquiera organizaciones domiciliarias o sociales de igual índole. Ejercerán sobre las fundaciones y obras benéficas o benéfico-docentes de carácter particular, que existan dentro de la región, salvo disposición en contrario ordenada por los instituidores, el protectorado gubernativo, incluso las facultades de investigación, que está atribuido actualmente a los Ministerios de la Gobernación y de Instrucción pública. Se reserva a éstos la clasificación de las dichas fundaciones y obras como de beneficencia particular.

Queda a salvo la facultad del Estado para declarar lesivas y recurrir en vía contenciosa las resoluciones que contrarían las reglas fundacionales.

LA ENSEÑANZA

ART. 10. La Diputación y la Generalidad podrán instaurar, reformar, mantener, auxiliar o promover, optando por las organizaciones, por las remuneraciones o por los métodos pedagógicos que prefieran, cualquiera Instituto, Laboratorio, Biblioteca, Museos, Escuelas, Cursos, Obras y Fundaciones de índole cultural o docente, sean para investigaciones científicas, para preparación y producción artística o literaria, para experimentos y ensayos de aplicación técnica o industrial, para extensión y divulgación de los conocimientos, o bien para dar sistemáticas enseñanzas superiores o secundarias, así de ciencias como de artes, tanto de técnica profesional cuanto de industrias u oficios. También podrán encargarse de la conservación de los monumentos nacionales que designen al efecto dentro de la región.

Con respecto a la instrucción primaria, el Estado y los Municipios seguirán en Cataluña el mismo régimen, sistema y condiciones del resto de España. Por su parte, podrá la región establecer y sostener a sus expensas cuantas escuelas estime convenientes, en las cuales, presupuestas siempre las condiciones normales de moralidad e higiene, será obligatoria la enseñanza de la lengua castellana, se habrá de observar en materia religiosa el régimen mismo de las escuelas sostenidas por el Estado, y la educación cívica deberá dirigirse a formar hombres amantes de su patria, tanto en la comunidad vecinal como en la regional y en la nacional. El Estado, además de sostener cuantas escuelas y establecimientos estime convenientes para la enseñanza y la cultura, ejercerá sobre las escuelas primarias de la

región, como sobre las de los Municipios, las facultades suficientes para comprobar en cualquier tiempo la observancia de los antedichos requisitos.

Fuera de lo preceptuado para las escuelas primarias regionales, en los establecimientos de enseñanza que sostenga la región podrán los profesores y los alumnos, siendo derecho de aquéllos y de éstos, dar la enseñanza y contestar, respectivamente, en castellano o en catalán.

Será objeto de una ley especial, aplicable a toda la nación, el desenvolvimiento del artículo 12 de la Constitución, regulando, con reserva siempre para el Estado de la expedición de títulos, las pruebas de aptitud, las garantías en quienes las juzguen y la eficacia que mediante aquéllas tendrán los certificados de estudios seguidos en establecimientos regionales o municipales.

LAS OBRAS PÚBLICAS

ART. 11. La Diputación y la Generalidad tendrán libre facultad para proyectar y del modo que prefieran construir, auxiliar, estimular o promover dentro de la región cuantas obras públicas estimen conveniente añadir a las que haya ejecutado o emprendido y a las que emprenda el Estado, a cargo de quien quedarán señaladamente los ferrocarriles y cualesquiera otras futuras vías de transporte y comunicación cuando unos y otras traspasen los confines regionales, más los puertos que sean de directo interés para el tráfico general. Dispondrán y ordenarán libremente salvo el respeto a los derechos adquiridos, el régimen de los ferrocarriles y de las demás vías de transporte y comunicación interiores de la región en cuanto su ordenamiento compete a la autoridad gubernativa, salvo siempre la autonomía de cada Municipio dentro del respectivo término. Podrán disponer también la construcción, conservación y

explotación de líneas telegráficas o telefónicas dentro de la región.

En todas las mencionadas vías de comunicación y transporte interiores serán obligatorios los enlaces y las combinaciones de servicios con los de fuera de la región, quedándole, además, reservados al Gobierno y las autoridades que de él dependan, en las obras públicas de la región, usos gratuitos o procedencias iguales a las que les correspondan en casos análogos fuera de Cataluña.

Por medio del gobernador se acordarán con el Gobierno las aplicaciones de lo que el presente artículo dispone, y las discrepancias serán resueltas por una ley.

Cuando una obra calificada y reconocida como regional, o bien un aprovechamiento hidroeléctrico establecido, concedido o proyectado dentro de Cataluña, se haga de necesidad para algún servicio general, queda reservada al Gobierno la facultad de incautación para tales fines, reembolsando las sumas invertidas por la región o sus concesionarios.

Corresponderá a la Diputación declarar de utilidad pública las obras antedichas, a fin de poder utilizar en su ejecución (directa, contratada o concedida) los necesarios elementos provenientes del dominio público y a fin también de autorizar la imposición de servidumbres legales y la expropiación forzosa contra particulares o contra entidades jurídicas, expropiaciones para las cuales se habrán de cumplir siempre los requisitos señalados en las leyes generales del Reino. Además, la Diputación y también la Generalidad, según las reglas que aquella establezca, podrá hacer concesiones para aprovechamientos de aguas públicas, que no traspasen los confines de la región, sin mermar las afluentes de otra que los traspase, y para saneamientos de marismas y terrenos pantanosos, dentro de Cataluña, respetando siempre los derechos adquiridos. Juntamente les quedan atribuidas las funciones de policía de aguas públicas o privadas, a las que se refiere el párrafo anterior.

ART. 12. Corresponderá a la Diputaci3n y a la Generalidad instaurar, mantener, reformar, auxiliar o promover libremente, salvo el respeto de los monopolios y privilegios que est3n amparados por leyes del reino, Institutos, establecimientos, oficinas, Bancos, Agencias, colonias, sindicatos, organizaciones, certámenes o publicaciones que se dediquen a fomentar la agricultura, la ganadería, la industria, el comercio o la banca. Con estos fines podrán formar Cámaras, comisiones y cualesquiera corporaciones, atribuyéndoles o no carácter y funciones oficiales, haciéndolo sin detrimento del derecho constitucional de asociaci3n, acerca de cuyo ejercicio quedan reservadas al gobernador las funciones que menciona el art. 8.º La conservaci3n y el deslinde de vías pecuarias, así como los servicios administrativos concernientes a la riqueza forestal dentro de Cataluña (deslinde, conservaci3n, repoblaci3n, ordenaci3n de aprovechamientos), serán incumbencias de la regi3n; pero estos servicios se deberán enlazar y compaginar con los homogéneos del Estado, mediante el gobernador y de modo que señala el dicho art. 8.º.

EL DERECHO FORAL

ART. 13. Las instituciones especiales de Derecho civil que están vivas actualmente en territorio de la regi3n catalana y difieren de la legislaci3n común, serán compiladas y ordenadas por la Diputaci3n a propuesta de la Generalidad, circunscribiéndose estrictamente a ellas su estatuto, para cuya publicaci3n como ley queda autorizado el Gobierno, pudiendo oír a la Comisi3n de C3digos si lo encontrase ajustado a este artículo, sometiendo en otro caso la soluci3n a las Cortes.

En todo caso, el estatuto de Derecho foral se publicará en la *Gaceta de Madrid* y en el periódico oficial de la regi3n en castellano y en catalán, estándose al primer

texto para las diferencias de interpretación que puedan plantearse.

ART. 14. La justicia se administrará dentro de la región catalana, en nombre del Rey, por jueces y magistrados que figuren con las debidas calidades en el escalafón general y sean conocedores de la lengua catalana, acreditándose en la forma que se dispondrá por Real decreto este requisito, exigido también a los funcionarios del ministerio fiscal que el Gobierno nombre para Cataluña.

En los juicios civiles que se entablen después de promulgada la presente ley, cuya contención verse principalmente sobre instituciones de las comprendidas en el estatuto regional que menciona el artículo anterior y entre personas sometidas al Derecho foral catalán, según el art. 15 del Código civil, el recurso de casación, cuando proceda, se substanciará y fallará ante la Audiencia de Barcelona, de Sala extraordinaria de siete magistrados que no hayan dictado la sentencia, a menos que alguno de los litigantes opte por someterlo, como de ordinario, a la Sala primera del Tribunal Supremo.

Cuando el Tribunal sentenciador o la Sala extraordinaria lo estime necesario, oirá al fiscal previamente acerca de la competencia, y si fuese ésta impugnada, el incidente se resolverá con carácter suspensivo del recurso.

Contra las resoluciones que causen estado en vía gubernativa y que por su índole sean susceptibles de impugnación en vía contenciosa, emanadas de la Generalidad regional o de delegados suyos cuando recaiga en materia de las que esta ley le atribuya, el recurso contencioso se interpondrá, substanciará y fallará, de igual modo que ante la Sala tercera del Tribunal Supremo se impugnan las Reales órdenes, ante la Sala de la Audiencia de Barcelona, formada con cinco magistrados del escalafón que tengan adecuada categoría y otros dos de procedencia administrativa que tengan aptitud

legal para ser destinados a la dicha Sala tercera del Tribunal Supremo. La declaración de ser lesivo o de estar adoptado con extralimitación el acuerdo de la Generalidad o de delegados suyos corresponderá al gobernador. Será dicha Sala competente para conocer del recurso, siempre que algún interesado o el fiscal impugnen la resolución por haberse excedido las atribuciones legítimas de la Generalidad regional o el derecho lesionado estuviera establecido por título o acto anterior a esta ley o emanados de la Administración central; y si, no obstante, la Sala de Barcelona hubiere entendido en el negocio, su sentencia será, por tal motivo, apelable ante la Sala tercera del Tribunal Supremo.

En los conflictos de la Justicia y la Administración, ocasionados en asuntos atribuidos a la región, corresponderá a la Generalidad representar a la segunda, decidiéndose tales conflictos de modo que la ley general establece.

Las responsabilidades civiles o penales que fueren legalmente exigibles a la Generalidad regional o a algunos de sus miembros se juzgarán y sentenciarán por la Audiencia de Barcelona, constituida en pleno, y contra la sentencia que ella dicte procederá recurso de casación ante el Tribunal Supremo, también constituido en pleno.

EL IDIOMA

ART. 15. En las deliberaciones orales de la Diputación, de los Ayuntamientos o de otras cualesquiera corporaciones oficiales organizadas por la región, se podrá usar indistintivamente la lengua catalana o la castellana, y también al practicar actuaciones judiciales o gubernativas en las cuales intervengan litigantes, procesados, peticionarios, peritos o testigos, mas las actas de las sesiones, las formalizaciones escritas de diligencias, en los juicios o en los expedientes, y cualesquiera

otros documentos oficiales o públicos, sean cuales sean su origen, su índole y su destino, si se redactan en lengua catalana deberán contener también su versión castellana; de modo que las firmas, signos, sellos y demás requisitos de autenticidad, abonen y autoricen los dos textos para que juntamente éstos se archiven, comuniquen o publiquen.

Ante los Tribunales de Cataluña se podrá informar en catalán, previa conformidad de las partes y sus defensores.

ART. 16. La Diputación regional tendrá la exclusiva facultad de aprobar los presupuestos, así ordinarios como extraordinarios, de gastos y de ingresos, y también la de acordar cualesquiera obras o servicios que se adicionen a los que están prevenidos en ellos. Para efectuar emisiones de Deuda en cuantía que exceda del importe del presupuesto anual ordinario, la región acordará con el Gobierno, mediante el gobernador, la oportunidad y forma de la operación, dirimiéndose la divergencia por medio de la ley. Estará reservada a la Generalidad la iniciativa ante la Diputación de los gastos, de las exacciones e imposiciones y la de cualquiera emisión de Deuda.

Los intereses y amortizaciones de las Deudas que tengan emitidas la región y las cantidades suficientes para los pagos sentenciados a cargo de ésta por ejecutoria encabezarán necesariamente el presupuesto anual de gastos, requisito para la validez legítima de las demás consignaciones a éstos dedicadas, de las cuales no se podría disponer en otro caso, sino bajo la responsabilidad personal de los ordenadores. Las Deudas que emita la región no podrán tener el pago domiciliado en el extranjero ni ser pagadas en moneda extranjera.

Habrà un presupuesto ordinario para cada ejercicio anual, coincidiendo con el año económico de la Hacienda pública; pero mientras no se proponga y apruebe variarlo se entenderá reproducido el presupuesto del año an-

terior. Cuando el ejercicio económico de un año se salde con *déficit*, será obligatorio para la Generalidad proponer, y para la Diputación acordar, la inclusión del importe del descubierto en el presupuesto ordinario, a se-guida del servicio de la Deuda regional y con igual carácter de prioridad con respecto a todo otro gasto. Además, será entonces obligatoria la modificación suficiente en los ingresos o en los gastos, para evitar que el *déficit* se reproduzca en ejercicios anuales ulteriores.

La primera Diputación que haya sido elegida en forma ordinaria, durante su primera reunión aprobará, por iniciativa de la Generalidad, un estatuto ordenador de la Contabilidad de su Hacienda, en el cual podrá aplicar a la región, pero no ampliar, los beneficios fiscales de hipoteca legal, prescripción extraordinaria y análogos; rigiendo, entretanto, lo dispuesto para el Estado. Los procedimientos administrativos de apremio contra las diversas clases de deudores se acomodarán a las disposiciones vigentes en interés de la Hacienda pública.

La Generalidad rendirá, publicará en el periódico oficial y presentará a la Diputación cada año la cuenta del precedente ejercicio económico, la cual quedará, desde luego, sometida a la Diputación para que ejercite su función fiscalizadora; mas la censura o aprobación definitiva de tales cuentas, con deducción en su caso de las responsabilidades que hayan de hacerse efectivas, se reservará a la Diputación para después de haberse ésta renovado mediante la primera elección general.

Mientras subsistan subvenciones del Estado, la inversión de las mismas en los servicios que determinen aquéllas como compensación, se someterán al Tribunal de Cuentas, conforme a su legislación orgánica.

LA HACIENDA REGIONAL

ART. 17. Se constituirá la Hacienda regional con los siguientes recursos:

1.º Rendimiento del patrimonio formado con bienes que pertenecen a la región como persona jurídica, con obras públicas construídas a sus expensas o con explotación de servicios que tenga reservada.

2.º Contribuciones de persona o clase determinadas por razón del aumento de valor que a sus fincas o aprovechamientos atribuyan las obras, las instalaciones y los servicios que en lo sucesivo ordene y costee la región.

3.º Contribuciones o impuestos cedidos a la región por la Hacienda pública, o autorizados de acuerdo con ésta, y establecidos por la Diputación dentro del territorio de Cataluña.

4.º Subvenciones del Estado para compensar en cuanto no se alcance con las cesiones objeto del número anterior, la exoneración o gastos que éste obtenga por servicios u organizaciones costeadas a expensas de la región.

5.º Multas en los casos y en la cuantía que autoricen las disposiciones de la Diputación regional.

La cesión por la Hacienda pública de las contribuciones e impuestos y el acuerdo para autorizar su establecimiento, a que se refiere el número tercero, se efectuarán manteniendo en todo caso completa separación entre las Tesorerías y las Administraciones del Estado y la región, como también de las municipales.

La cesión consistirá en abstenerse la Hacienda pública de percibir, dentro de la región para que la Generalidad lo recaude y administre, contribuciones o impuestos establecidos en el resto de la nación. Cuando se trate de exacciones especiales para la región, el previo acuerdo con la Hacienda pública para preservar la

compatibilidad con el régimen tributario del Estado y las conveniencias de la economía nacional, dejará expedidas, según los términos del mismo, las deliberaciones de la Diputación sobre el establecimiento y la ordenanza de tales exacciones.

Para preparar, con carácter informativo, los proyectos de ley relativos, ora a cesión de contribuciones e impuestos, ora a autorización para exacciones especiales, ora a subvenciones de las que menciona el número cuarto, se constituirá una Comisión mixta permanente, formada por cuatro vocales, designados por mitad, y un presidente, que será el interventor general de la Administración del Estado.

ART. 18. El Consejo de la Mancomunidad y las Comisiones provinciales de las cuatro Diputaciones de Cataluña formarán una Comisión, para preparar el tránsito al nuevo régimen, y, señaladamente, la elección por vez primera, y sin establecer precedente, de los diputados regionales que han de ejercer la representación corporativa, así de los Ayuntamientos como de las demás Corporaciones y Asociaciones, toda vez que en cuanto a los otros diputados, elegibles por sufragio universal, ha de seguirse el régimen establecido para los diputados a Cortes.

La dicha primera elección deberá ser convocada dentro de los meses subsiguientes a la promulgación de la presente ley, y los acuerdos de la Comisión, encaminados a prevenirla y ordenarla, se deberán comunicar al gobernador de Barcelona para su publicación y ejecución, siempre que estén ajustados a ley, debiendo, en otro caso, el Consejo de ministros disponer lo que conduzca a la observancia de la misma.

Incumbirá también a la antedicha Comisión designar provisionalmente los dos vocales que por parte de la región han de entrar en la Comisión mixta para los fines prevenidos en el artículo precedente, de modo que el Gobierno tenga con la mayor prontitud posible el in-

forme acerca del proyecto o los proyectos de ley relativos a los recursos de ingresos para dotar el presupuesto regional.

DISPOSICIONES ADICIONALES TRANSITORIAS

1.ª Una comisión mixta, formada por cuatro vocales designados por mitad y presidida por el subsecretario de la Presidencia del Consejo de ministros, propondrá, en relación con los servicios que puedan transferirse a la región, las reglas convenientes al pase a la dependencia de ésta de funcionarios del Estado y de las Diputaciones provinciales catalanas, el respeto a sus derechos adquiridos, la excedencia, cuando proceda, en el escalafón de origen, y la aportación de las distintas Haciendas a los haberes pasivos devengados o causados por los que, teniendo derecho a ellos, sirvan sucesivamente a unas y otras entidades.

2.ª Para los efectos de la ley Electoral de senadores, los diputados regionales elegidos por cada una de las cuatro provincias catalanas formarán en la capital respectiva, con los compromisarios de los Ayuntamientos de aquélla, el Colegio a que dicha ley otorga el derecho de elección, ejerciendo las funciones de presidente el diputado regional elegido por mayor número de votos entre los de cada provincia.

The first part of the paper is devoted to a discussion of the general theory of the subject. It is shown that the theory is based on the assumption that the system is in a state of equilibrium. This assumption is justified by the fact that the system is assumed to be in a state of equilibrium for a long time before the experiment is performed.

The second part of the paper is devoted to a discussion of the experimental results. It is shown that the experimental results are in good agreement with the theoretical predictions.

The third part of the paper is devoted to a discussion of the conclusions. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The fourth part of the paper is devoted to a discussion of the future work. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The fifth part of the paper is devoted to a discussion of the references. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The sixth part of the paper is devoted to a discussion of the acknowledgments. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The seventh part of the paper is devoted to a discussion of the appendix. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The eighth part of the paper is devoted to a discussion of the bibliography. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The ninth part of the paper is devoted to a discussion of the index. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The tenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The eleventh part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The twelfth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The thirteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The fourteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The fifteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The sixteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The seventeenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The eighteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The nineteenth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

The twentieth part of the paper is devoted to a discussion of the subject. It is shown that the theory is in good agreement with the experimental results.

ESTUDI SOBRE LES BASES DE LA COMISSIÓ EXTRAPARLAMENTARIA

En estudiar les Bases per a l'Estatut regional de Catalunya que la Comissió extraparlamentària ha formulat, sorprèn una mena d'incoherència que s'hi observa i que s'explicava per la necessitat d'harmonitzar parers acusadament divergents. Si l'estudi es fa amb més compte, sembla endevinar-s'hi una dualitat d'inspiració. L'acte de formular un Estatut especial per a Catalunya permetia creure que els redactors del projecte acceptaven com a base de son treball el fet biològic de la Nacionalitat Catalana i plantejaven en conseqüència el problema amb l'amplitud necessària per a donar-li fecunda solució. Segurament va existir aquest impuls, i els primers articles, els que ens donen l'estructura del futur organisme autònom, presenten una pila d'indicis de què almenys algun dels individus de la Comissió, veia les coses prou en gros i volia aplicar els mitjans necessaris per a resoldre-les. Malauradament aquest impuls està des del primer moment enterbolit, i en definitiva ofegat per un altre, que

reduex el problema a un conflicte entre una administració lenta i difícil, i les inquietuds d'un territori on l'opinió política és més sensible, i els anhels de cultura més intensos. Lògicament, amb simplificar uns quants rodatges administratius, i fer concessions teòriques a certes aspiracions sentimentals d'aquella opinió (l'ús de l'idioma, el respecte al dret) havia de restar tot solucionat.

A mesura que s'avença en la lectura del projecte es veu que la segona tendència ofega la primera, i com a resultat d'això l'economia total del projecte presenta la falta d'harmonia que ens sobtava a la primera llegida.

Tan sensible és el dualisme, que hom s'inclina a creure l'Estatut, no fill de la transacció entre dues concepcions del problema, sinó resultat de la juxtaposició de dos projectes ja redactats i inspirats un per cada una d'aquelles dues tendències. Vegem uns quants detalls:

— La reivindicació de Catalunya es xifrava en un mot : sobirania. Sobirania vol dir exercici suprem del poder no sotmès a altra sanció sinó la de l'opinió pública, a cap més tribunal sinó el tribunal del sufragi. Però aquest exercici de la sobirania vol orgues adequats, vol separació de poders. Un dels projectes que es suposen refosos en l'Estatut ho sentia així i crea un Governador, que essencialment ha passat al projecte definitiu, el qual té funcions de Poder moderador.

Reconeix, publica i sanciona els acords de l'Assemblea regional, obra i tanca, sense fixació de temps, els seus períodes de sessions, i, en fi, la dissol quan pensa que no és reflex exacte de l'opinió pública, quan estima arribada l'hora de fer apel·lació al sufragi. Com es veu, són ni més ni menys les funcions del Cap de l'Estat, en un país constitucional.

Però, i aquí comencen les incoherències de l'Estatut, a aquest poder moderador no l'acompanyen ni l'executiu, ni el legislatiu, que calien per a fer efectiva la sobirania. No sabem encara que serà el poder executiu, perquè segons la base VI és la Diputació regional qui haurà de determinar la seva estructura orgànica i funcions peculiars, però en canvi, sí que sabem que serà l'entitat equivalent al poder legislatiu, que el projecte d'Estatut anomena Diputació regional. Serà en totes aquelles qüestions que regulen les lleis orgàniques dels cossos polítics locals una repetició de les actuals Diputacions; en aquelles altres, però, que la llei no regulava i les regles de les quals s'anaven elaborant per consuetud, la suposada millora en lloc d'ésser un privilegi serà un restringiment de la situació actual i el que és molt pitjor, una obliteració de les possibilitats del futur. Les proves detallades d'aquesta afirmació es donaran més avall, mitjançant la comparació de textos a dues columnes, del dret actual i la reforma proposada. Mentrestant, in seguint la crítica ge-

neral de l'Estatut, observem que aquell Governador que tenia les característiques d'un Poder moderador, que representava la unitat de sobirania, el centre on tots els ressorts polítics conflueixen, com que se li han escamotejat el Poder executiu i el legislatiu, esdevé un mer Governador de Província encarregat de vigilar que el territori on ell comana no surti dels límits de la llei (com en el règim actual), que els serveis provincials es coordinin amb els de l'Estat (com en el règim actual), essent de fet una mena de president nat, ja que no ho és de dret (com en el règim actual). Per això, donat aquest caràcter de mer Governador civil, resulten absurdes les facultats atorgades de dissoldre la Diputació, convocar eleccions i donar validesa mitjançant el seu sancionament als acords de la Diputació regional. Aquesta, la Diputació regional, jurídicament resultaria desfavorida respecte de les provincials, que es reuneixen, són elegides i moren d'una manera automàtica en períodes fixats per la llei, i no diguem, en comparació amb la Mancomunitat, que no té contacte directe de cap mena amb els governadors. Naturalment que el Governador convertit de Poder moderador d'un Estat autònom, en Governador de Província no exerciria mai aquelles altres facultats, perquè quan les lleis disposen alguna cosa absurda solen restar mortes.

Que no hi hauria distinció entre el Governador

de l'Estatut i el que les lleis provincials institueixen ho palesa el fet de què en matèria de suspensió d'acord el projecte s'atén a les mateixes idees que la llei provincial, és a dir, la suspensió dels acords és lícita en cas d'extralimitació o violació de la llei.

En articles successius es posa tota cura en deixar sense facultats la Diputació regional, però sens dubte els articles de l'Estatut foren redactats segons el seu ordre numèric, i com que no s'havia encara anul·lat la futura Diputació regional, es prenen totes les precaucions contra la seva possible actuació. Així veiem que s'estatueix la facultat del Govern, de demanar al Tribunal Suprem que declari nul un acord de la Diputació regional, seguint-se en el procediment els tràmits del Contenciós-administratiu, i per si tot lo dit no fos prou, s'estableix per a emparar drets eventualment lesionats un recurs que qualsevol pot interposar fins contra disposicions de caràcter genèric davant l'Audiència de Barcelona. El recurs seria completament gratuït, i amb això és evident que bastaria ell sol per a fer impossible tota la vida administrativa.

Després de l'organització vénen els articles que regulen cada un dels serveis. Llevat d'alguna que altra concessió que afavoriria en definitiva, no tant a l'organisme polític com als ciutadans que demanen de l'Administració el reconeixement, tutela o determinació d'algun

dret, en ço que és pròpiament acció administrativa del cos polític, no es va més enllà de les míseres facultats reconegudes a les Diputacions per la legislació espanyola. El criteri general és aquest : L'organisme regional podrà emprendre's la construcció d'obres públiques, fundar institucions benèfiques, mantenir escoles i centres culturals, però l'Estat no farà per això deixació de cap de les seves funcions en cap d'aquests rams; al costat de les obres provincials hi hauran les de l'Estat, i lo mateix en els ordres de foment, instrucció i beneficència, en algun dels quals, com en el ram de cultura, continuarà el Poder central reservant-se facultats de monopoli, que fan forçosament inferior la utilitat que el ciutadà pugui treure de les institucions de cultura regionals.

En dos rams sembla que les concessions siguin generoses : en l'ordre jurídic i en el problema de l'idioma. Més avall són exposades amb detall les objeccions que cap fer a les regles proposades en l'Estatut. En resum, podem dir que els articles que volen regular la catalanització de la nostra vida del dret estan mancats de sentit jurídic i les concessions que s'hi contenen són fictícies i pràcticament inútils. A canvi d'avençatges tan minsos, com que l'estat de dret que es constituiria seria més resistent a la transformació que no és l'actual mancança de determinació legislativa, resulta que les bases impliquen positives

i essencials limitacions que agreujarien l'actual estat.

Respecte al problema de la llengua, el projecte d'Estatut empitjora l'estat de dret, i sobretot de fet, en què actualment es mouen particulars i corporacions a Catalunya. L'absurditat de l'ensenyança primària esterilitzada per les dificultats de comprensió d'un idioma estrany perduraria i el mateix el divorci entre la càtedra universitària i l'idioma nacional. En Consistoris i Diputacions és usual la deliberació en llengua catalana, que seria restringida per la necessitat de copiar en castellà i autenticar tots els documents que a tals deliberacions fessin referència.

Termina l'Estatut amb les disposicions reguladores de la hisenda de la futura Diputació regional. Les dites disposicions formen dos grups: unes de caràcter normal i altres de fons. En les primeres, continua la tradicional immixtió de l'Estat en les administracions locals mitjançant el Tribunal de comptes i ordres de regulació i preferència en les despeses que no tenen raó d'ésser, sobretot quan l'Estat que les imposa no sap seguir ell mateix una conducta anàloga. Finalment, en la qüestió de fons es deixa a la deliberació d'una futura Comissió Mixta la fixació de la quantia dels únics ingressos positius que reconeixen a la hisenda regional. Els dits ingressos són de dues menes: impostos que l'Estat cedirà quan la Comissió mixta ho resolgui i dotacions a canvi de serveis

que s'empregui l'organisme regional. Però aquestes dotacions només s'atorgaran en cas que els serveis regionals alleugereixin la hisenda de l'Estat. Jutge únic de si aquest alleugeriment s'ha produït o no s'ha produït serà l'Estat, és a dir, que fins prescindint del tràmit dilatori de la Comissió mixta, l'atorgació de dotacions és o pot ésser il·lusòria. Lògic hauria estat obrar com ho va fer l'Estat prussià amb ses Províncies, cedir tot el servei de carreteres, excluint-se voluntàriament de la construcció, i cedir, junt amb el servei, totes les despeses per aquest concepte.

Tal és la impressió total que produeix la lectura de l'Estatut. La prova documental de les afirmacions que precedeixen es trobarà en els estats que van a continuació, on apareixen comparativament en columnes confrontats els textos avui vigents, o en son cas l'estat de fet imparcialment apreciat i el que fóra la legalitat de convertir-se amb llei el projecte formulat per la Comissió extraparlamentària.

PROJECTE D'ESTATUT

Art 1.^r (IV de les Bases de la Ponència). — Les quatre Províncies catalanes formen regió. Subsisteixen en llurs capitals les actuals Diputacions (en forma de delegacions) per al compliment dels fins administratius propis.

Es reconeix a la regió autonomia en sentit de no haver-hi responsabilitat per sa gestió sinó davant de l'opinió manifestada en sufragi, i que dels acords presos dintre els límits de sa competència no cabrà mai apel·lar al Govern.

Art. 2.ª (V de les Bases). — Es fixa el règim electoral per a la Diputació catalana única, que constarà en dues terceres parts de Diputats, un per cada 50,000 ànimes, elegits per sufragi universal (iguals dictriectes i procedi-

ESTAT ACTUAL DE DRET I DE FET

Existeix un organisme representatiu de la unitat de Catalunya : la Mancomunitat; creada per virtut de l'autorització consignada en el R. D. de 18 de desembre de 1913, i reconeguda en el de 26 de març del 1914 aprovant el seu Estatut. Les Diputacions poden separar-se'n amb certes limitacions.

En els límits de la competència provincial els recursos contra acords de la Diputació no caben sinó en cas de delinqüència o d'infracció de llei. Les disposicions de la Llei provincial són aplicables a la Mancomunitat.

Cada dos partits judicials limítrofes formen col·legi que elegeix quatre Diputats de Província. Si el nombre de partits és impar, el de major nombre d'habitants fa col·legi separat (art. 8 de la Llei provincial). Les incompatibili-

ment d'elecció que per a Diputats a Corts), i l'altre terç designat per vot corporatiu i sufragi de segon gran dels municipis. La regulació del repartiment d'aquests llocs entre les entitats cridades a emetre corporativament el vot, la farà la primera Diputació regional, la qual fixarà demés la durada del mandat i les incompatibilitats, la proporció i períodes de renovació de la Diputació regional, i decidirà de la capacitat dels electes, amb recurs davant de l'Audiència de Barcelona.

Correspon al Governador, en nom del Rei, convocar les eleccions de la Diputació única, acordar sa reunió i suspendre les sessions (tot lo més sis mesos l'any). Podrà, d'acord amb el Consell de Ministres, dissoldre la Diputació convocant a eleccions en el trimestre pròxim. Finalment, sancionar i publicar en nom del Rei les disposicions de la Diputació, les quals no valdran sense aquest requisit.

Té facultats per a dene-

tats són les mateixes que assenyala l'Estatut (art. 36 de la Ll. P.). Hi ha, demés, incapacitacions (contractistes, pledejants, deutors) fundades en raons econòmiques (art. 38 de la Ll. P.). L'aprovació d'actes és també competència de la Diputació amb recurs davant l'Audiència respectiva (art. 53 de la Ll. P.).

La renovació de la Diputació provincial i la seva reunió és automàtica en períodes de temps determinats per la llei (art. 44 de la Ll. P., amb relació amb el 57 per la durada del mandat i amb el 55 per les reunions anuals).

Per a la Mancomunitat, ultra les reunions automàtiques hi ha les extraordinàries a iniciativa del Consell o d'un terç de l'Assemblea i sense intervenció del Governador (article IV de l'Estatut).

Correspon al Governador

gar la suspensió i publicació, comunicant-ho a la Generalitat, quan els acords excedeixin els límits de l'autonomia o quebrant algun precepte legal. Contra la decisió del Governador cap el recurs contenciós-administratiu.

Estableix, demés, una revisió especial dels acords de la Diputació única pel Govern en terme d'un any, a comptar de la data de sa publicació i sancionament.

Les persones agraviades fins essent per acords d'ordre genèric, podran demanar a l'Audiència de Barcelona en ple recurs *de amparo* en terme de tres mesos per als tràmits dels incidents i amb citació de la Generalitat. La sentència serà recurrible en casació. Tots els tràmits seran gratuïts.

Art. 3.e (VI de les Bases). — Concedeix a la Diputació única el dret de reglamentar el seu orgue executiu anomenat Generalitat regional. Designarà els seus funcionaris respectant la llei sobre destins civils de llicenciats de

suspendre els acords de la Diputació provincial per sí o a instància de part per recaure en assumptes que segons la llei no són de la competència de la Diputació, per delinqüència, i per infracció manifesta de les lleis que perjudiqui els interessos de l'Estat o a ses Províncies (art. 79 de la Ll. P.). També podrà suspendre'ls a petició de part irreparablement perjudicada en matèria de dret civil que interposi ensems demanda davant dels tribunals (articles 80 i 81 en relació amb el 88 de la Ll. P.). Les Diputacions, i per tant la Mancomunitat, podran apel·lar al Govern (art. 85 de la Ll. P.).

El nomenament de funcionaris es verifica amb les mateixes restriccions segons els arts. 64, n.º 2, amb relació amb el 104 de la Ll. P.

l'exèrcit. Dividirà son territori com li convingui per als seus serveis, havent de respectar la divisió provincial; en els termes municipals s'atribueixen a la Diputació les facultats que els arts. 8, 9 i 10 de la Llei municipal donaven a les Diputacions provincials els Ministres.

Té el dret de petició i obligació de donar publicitat als acords d'aplicació general o reglamentària.

Art. 4.¹ (VII de les Bases). — El Governador té significació política i categoria d'ex-Ministre. Obra amb atribucions i dignitat de representant del Rei i del Govern per corregir les extralimitacions dels cossos i autoritats locals que depassin els termes de l'autonomia respectiva.

Tindrà, demés, delegacions adequades en les actuals capitals de Província per la prestació de serveis públics.

La Diputació i la Generalitat tenen dret de recór-

El dret de petició està consignat per tot ciutadà en l'art. 13 de la Constitució i la publicitat imposada per l'art. 64 de la L. P.

El Governador civil té significació administrativa i categoria de Cap d'administració de primera classe. Ex-diputat, Magistrat d'audiència, Secretari de Govern civil o militar amb vint-i-cinc anys de servei. Les atribucions són les que el Govern delegui i dels que atorguen la Constitució i les lleis (art. 19 de la L. P.).

Com en l'Estatut, es preveu que deixi substitut si s'allunya de la Província.

rer al Consell de Ministres contra els abusos de poder del Governador, que es fallaran en el termini de dos mesos, oït el Consell d'Estat i per llei o R. D.

Art. 5.ª (VIII de les Bases). — Es concedeix a la Regió la facultat d'organitzar els serveis de seguretat i vigilància i regimentar els drets del personal afecte a tals serveis, però s'hauran d'estatuir d'una manera harmònica amb els de l'Estat i el Municipi, regulant dit enllaç el Govern mitjançant un R. D.

Es consideren annexos a aquest servei el referent a ús d'armes, guarderia rural, espectacles públics, diversions i jocs lícits i en general pel que afecta a la policia dels costums i moral pública.

L'art. 8.ª només pot ésser comparat amb les disposicions del R. D. de 4 de maig de 1892 reorganitzant el Cos de Mossos de les Esquadres, segons el qual la Província sufraga al Cos que depèn del Ministeri de la Guerra, subjectant-se al Codi penal i Ordenances militars i tenint per inspector nat el Capità general de Catalunya. El cap i subalterns eren oficials de l'exèrcit si bé respecte als segons hi havia tolerància. El Ministeri de la Guerra en disposava sense restriccions en cas de suspensió de garanties i proclamació de la Llei militar.

Les matèries d'ordre públic, espectacles, guarderies rurals, jocs, etc., són atribuïdes al Governador civil per les lleis especials i els arts. 20 a 25 de la provincial.

Les funcions inherents al dret constitucional d'associació i reunió es reserven al Governador, i en tot temps els serveis armats estaran supeditats a les autoritats militars i geràrquicament superiors. Suspeses les garanties i proclamat l'estat de guerra tots els instituts armats dependran exclusivament del Govern.

Art. 6.⁴ (IX de les Bases). — Es concedeix també autorització per a serveis de sanitat interior, sempre coordinats i harmonitzats amb els de l'Estat. Estarà demés facultada la Diputació regional per a sostenir i reformar instituts benèfics o organismes d'assistència domiciliària i social.

Tindrà també protectorat governatiu amb facultats d'investigació sobre institucions benèfiques privades, reservant-se l'Estat classificar les fundacions

Actualment els serveis de sanitat són a càrrec de les juntes i inspectors provincials i municipals, institucions fortament centralitzades, però per l'art. 74, n.º 2 de la Llei provincial, cap l'establiment de serveis d'aquesta índole de què ha fet ús la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat.

En el ram de beneficència la mateixa autorització es fa explícitament concedida per l'art. 74 de la Llei provincial.

El protectorat sobre institucions benèfiques privades l'exerceix el Governador i la Junta provincial en certs casos i per delegació del Ministeri, a qui

com a privades, i corregir les disposicions de la regió violadores de les clàusules fundacionals.

Art. 7.⁴ (X de les Bases). — La Diputació regional i la Generalitat poden instaurar, reformar i mantenir tota mena d'escoles i institucions culturals i emprendre la conservació de monuments.

En l'ensenyança primària el Poder central i els Municipis seguiran prescripcions comunes amb el reste d'Espanya. La Regió podrà mantenir al costat de les de l'Estat escoles on l'ensenyança serà obligatòriament en castellà i l'educació cívica com en les de l'Estat, que tindrà inspecció per a garantir el compliment d'aquests extrems.

En les altres escoles l'ensenyança podrà donar-se, i els alumnes contestar, en català o castellà a son albir.

La col·lació de títols professionals continua reservada a l'Estat.

correspon, com en l'Estatut, classificar les fundacions benèfiques en públiques i privades (Llei de Beneficència, art. 7).

Dret reconegut en l'article 74 b), d), e), n.º 1, de la Llei provincial.

Els particulars podien, a tenor de la Llei d'Instrucció pública, que no esmenta els idiomes, sense més restriccions que les referents a competència i moralitat professional, obrir escoles (art. 149 de la Llei d'Instrucció pública), dret que, per tant, tenia també la Diputació.

Sense precepte legal, de fet, es parlava català en les escoles provincials.

Reservada a l'Estat a tenor de l'art 12 de la Constitució.

Art. 8.ª (XI de les Bases). — S'autoritza a la Diputació regional per a construir tota mena d'obres públiques suplint deficiències de les de l'Estat, que es reserva els ferrocarrils, ports, etc., d'interès general. La Regió hauria de respectar drets adquirits i l'autonomia municipal. Podrà també establir i explotar xarxes telefòniques i telegràfiques.

En totes les vies regionals es guardarà la combinació o enllaç amb les exteriors i s'atorgarà ús gratuït o preferent a l'Estat pels seus serveis. L'Estat no podrà incautar-se d'una obra regional o d'una concessió quan es facin necessàries per un servei general prèvia la corresponent indemnització.

Declararà la Regió la utilitat pública de les obres a executar, utilitzant en conseqüència elements provinents del domini públic i imposant servituds i expropiant segons les lleis.

Podrà, demés, fer concessions per aprofitaments d'aigües públiques dintre la regió i sanejaments de

El dret estava ja consignat sense restriccions en l'art. 74, n.º 1, de la Llei provincial. Les reserves d'obres determinades a l'Estat es troben en les lleis corresponents d'O. P., de Ports, etc.

Reconeguda a la Mancomunitat per R. D. d'11 de setembre de 1915.

Sense similar en la legislació.

La declaració d'utilitat pública és de competència del Ministre o del Governador, segons l'indole de la cosa (art. 10 de la Llei d'Expropiació forçosa).

Les concessions d'aigües per aprofitaments les acorden ara el Governador, ara el Ministre, segons el

maresmes en territori català, essent-li reservades les facultats de policia de les aigües.

Art. 9.ª (XII de les Bases). — Correspon a la Regió els serveis de Foment, salvat el respecte a monopolis i privilegis consignats en lleis generals, tals són : Instituts, Banes, Sindicats, Exposicions, etcètera, mitjançant Comissions, Cambres i delegacions amb caràcter oficial o sense.

El mateix succeeix amb els serveis administratius de la riquesa forestal, sempre compaginats amb els homogenis de l'Estat.

Art. 10 (XIII de les Bases). — La Diputació, a proposta de la Generalitat, cuidarà de la compilació i ordenació de les institucions de Dret civil català.

Però, en el compliment d'aquest comès, la Diputació s'ha de circumscriure estrictament a la compilació i ordenació d'aquelles institucions : a) que són vives actualment en territoris catalans; b) que di-

caudal, forma i lloc de l'aprofitament en una casuística que fixa la Llei d'Aigües.

Consignat en l'art. 74 de la Llei provincial amb major brevetat, però no amb menor amplitud.

Reservats amb l'Estat en la legislació actual, millor dit, sense autorització legal expressa perquè se'n capacités la Diputació.

Aquesta codificació del Dret català està encarregada actualment a la Comissió regional creada per R. D. de 24 de maig de 1899.

L'art. 12 del Codi civil, que és ara el precepte fonamental en aquesta matèria, respecta en tota sa integritat el règim jurídic de Catalunya escrit o consuetudinari en el moment de sa publicació; aquest rè-

fereixen de la *legislación común*.

La publicació com a llei, de la compilació feta per la Diputació, correspon sempre al Govern central.

Aquest, demés, apreciarà si la Diputació s'ha ajustat estrictament a lo prescrit en aquest article: si troba que s'hi ha ajustat publicarà la compilació com a llei, podent escoltar abans a la Comissió de Codis; en tot altre cas sotmetrà la solució a les Corts.

La publicació de l'*Estaduto de Derecho foral* es farà a la *Gaceta* i al periòdic

gim jurídic, per tant, comprèn virtualment cert nombre d'institucions que, amb posterioritat el Tribunal Suprem i la Direcció General de Registres, li han sostret, i de les quals la destrucció definitiva vindria a ésser consagrada segons les Bases de la Ponència.

El Codi, al mantenir la integritat del règim jurídic, no exclouix les institucions catalanes de regulació coincident amb la legislació anomenada comú; amb la qual cosa respecta el sistema orgànic del Dret català que les Bases de la Ponència desarticulen.

Actualment el Govern, escoltant a la Comissió de Codis, ha de presentar a les Corts com a projecte de llei, la compilació feta per la Comissió regional abans esmentada.

En el procediment actual no es preceptua en quina llengua s'ha de publicar,

oficial de la regió en castellà i en català. En les diferències d'interpretació que puguin plantejar-se s'estarà al text castellà.

Art. 11 (XIV de les Bases). — La justícia s'administrarà en nom del Rei, per jutges i magistrats que figurin en la qualitat deguda dintre l'escalafó general.

Aquests jutges i magistrats hauran de conèixer la llengua catalana, acreditant son coneixement en la forma que es disposarà per R. D. El mateix requisit s'exigirà també als funcionaris del ministeri fiscal que el Govern nomeni per a Catalunya.

S'atribueix a una Sala extraordinària de l'Audiència de Barcelona, composta de set magistrats, la tramitació i resolució del recurs de cassació, de les qüestions civils que reuneixin les següents condicions:

a) Que versin principalment sobre institucions compreses en l'Estatuto re-

ni que en cas de diferències d'interpretació el text castellà hagi de prevaler sobre el text català.

Avui és exactament igual.

Per a subvenir la necessitat d'entendre el català al judicar a Catalunya, avui s'utilitzen intèrpretes.

Mentre es desconeguin els termes del R. D. que reguli la forma en què els jutges, magistrats i fiscals hauran d'acreditar el coneixement del català, no es pot establir la deguda comparació amb l'estat actual.

Actualment correspon a la Sala primera del Tribunal Suprem tramitar i resoldre el recurs de cassació, qualsevols que siguin les institucions sobre què versin, i les persones a què es refereixin.

gional, o sigui la compilació de les institucions de dret civil català, segons ço que és determinat en l'article anterior.

b) Que siguin entre persones sotmeses al *derecho foral catalán*, segons l'art. 15 del Codi civil.

No obstant, fins amb la concurrència d'aquestes dues circumstàncies és suficient per a sostreure el coneixement del recurs a la Sala extraordinària de la Audiència de Barcelona, que un sol litigant obti per a sotmetre'l *como de ordinario* a la Sala primera del Tribunal Suprem.

Demés, la Sala extraordinària, si ho creu necessari, escoltarà prèviament al fiscal sobre sa pròpia competència, i si aquesta és impugnada, queda plantejat un incident de caràcter previ que suspèn la resolució del recurs.

El recurs contenciós contra les resolucions emanades de la Generalitat regional o dels seus delegats en matèria de la seva competència que causin estat

En el procediment actual, no hi ha el perill que suposa la facilitat de que un sol litigant pagui obligar als demés a portar la cassació al Tribunal que més li convingui.

En l'estat actual no hi ha possibilitat de que una duplictat de Tribunals de cassació estableixi una jurisprudència contradictòria.

Avui no existeix l'inconvenient de que a causa d'una duplictat de tribunal de cassació, hi hagi possibilitat de plantejar-se una qüestió prèvia de competència, que mentre es resol té en suspens la tramitació del recurs de cassació.

Actualment, el recurs contenciós contra les resolucions de les autoritats provincials, s'interposa davant del Tribunal contenciós provincial que el resol

en via governativa i que per sa naturalesa siguin impugnables en via contenciosa, s'interposarà i resoldrà davant d'una Sala de l'Audiència de Barcelona, composta per cinc magistrats de l'escalafó amb categoria adequada i per altres dos procedents de la carrera administrativa amb aptitud legal per a ésser destinats a la Sala tercera del Tribunal Suprem. La forma de tramitació del recurs serà la mateixa que es segueix actualment en impugnar una R. O. a la Sala tercera del Tribunal Suprem.

No obstant, sempre que algun interessat o el fiscal impugnin la resolució de la Generalitat regional per haver-se excedit de les seves atribucions, o el dret lesionat estigui reconegut per acte de l'Administració central, el coneixement del recurs contenciós correspondrà a la Sala tercera del Tribunal Suprem, i si la Sala de Barcelona hagués entès en la qüestió, la sentència seria, per tal motiu, apel·lable davant d'aquella.

en primera instància; i en segona instància davant la Sala tercera del Tribunal Suprem.

El Tribunal contenciós provincial està constituït pel President i dos magistrats de l'Audiència corresponent, i per dos diputats provincials elegits per sorteig anual entre els que són advocats.

La Sala tercera del Tribunal Suprem està constituïda per un President i cinc magistrats procedents de la carrera judicial i quatre de l'administrativa.

La declaració de què un acord de la Generalitat, o dels seus delegats, sigui lesiu o adoptat amb extralimitació, correspon al Governador.

En els conflictes que hi hagi entre la justícia i l'administració sobre assumptes regionals, correspondrà a la Generalitat el representar a la segona; aquests conflictes es resoldran segons estableix la *ley general*.

Les responsabilitats civils i penals que fossin legalment exigibles a la Generalitat o a algun dels seus membres, es judicaran i sentenciaran per l'Audiència de Barcelona constituïda en ple, amb recurs de cassació davant del Tribunal Suprem en ple.

Art. 12 (XV de les Bases). — En les deliberacions orals de la Diputació, dels Ajuntaments o d'altres corporacions oficials organitzades per la Regió es podrà usar indistintament del català i del castellà.

També podrà usar-se in-

Les facultats atribuïdes al Governador per a declarar lesiu algun acord dels organismes provincials correspon avui a l'administració central.

Avui, la representació de l'administració en les competències de jurisdicció entre les autoritats administratives i els tribunals, correspon únicament al Governador.

La *ley general* a què es refereix el Dictamen és el R. D. de 8 de setembre de 1887.

Avui, les responsabilitats exigibles als diputats provincials en l'exercici de les seves funcions, són exigibles davant de la Sala de lo criminal de les Audiències territorials.

En la pràctica s'ha fet sempre així.

En molts tribunals ens,

distintament dels dos idiomes al practicar actuacions judicials o governatives en les que hi intervinguin litigants, processats, peticionaris, perits o testimonis.

Els actes de les sessions, les formalitzacions escrites de diligències en els judicis o en els expedients i tots els altres documents oficials o públics, en absolut, si es redacten en llengua catalana hauran d'acompanyar-se d'una traducció castellana; de manera que les firmes, els signes, els segells i demés requisits d'autenticitat autoritzin els dos textos a fi que aquests s'arxivin, es comuniquin o es publiquin conjuntament.

nicipals, principalment forans, la tramitació oral dels judicis s'ha fet sempre en català. En aquest mateix idioma s'han vingut efectuant, en determinats casos, les actuacions de prova en jutjats de 1.ª instància.

Actualment no hi ha cap precepte legal que prohibeixi l'ús del català en la redacció dels actes de les corporacions públiques, ni que obligui a fer-ne una traducció autoritzada en castellà.

La Mancomunitat, des que es va constituir, redacta sos documents i els actes de les seves sessions exclusivament en català.

En totes les Diputacions i Ajuntaments de Catalunya s'admeten documents redactats en català, sense cap traducció.

En tots els demés organismes avui, quan es presenten documents redactats en llengua catalana, la traducció jurada en castellà que s'hi ha d'acompanyar no necessita la complicació de firmes, signes, segells i d'altres requisits d'autentici-

Es podrà informar en català davant dels tribunals de Catalunya, prèvia conformitat de tots els litigants i de llurs defensors.

Art. 13 (XVI de les Bases). — Es confereix a la Diputació regional, amb exclusió de la Generalitat, la facultat d'aprovar els Pressupostos.

Per a les emissions de Deute es necessitarà autorització del Govern, i mai podrà domiciliar-se son pagament en territori estranger.

El Pressupost serà per anys, que coincidiran amb els econòmics de la Hisenda pública. Saldat amb dèficit el d'un any, serà obligatori iniciar les despeses en el del següent amb l'import del descobert, modificant-se despeses i ingressos en forma necessària perquè el dèficit desaparegui.

tat original que s'exigeix en les Bases de la Ponència.

D'ençà del *Decret de Nova Planta*, de 16 de gener del 1716, s'ha hagut d'informar en castellà a l'Audiència.

La Diputació provincial forma el seu Pressupost, que aprova el Ministre de la Governació, només en quant reconeix la no existència d'extralimitacions legals dintre el Pressupost (arts. 109 i 120 de la L. P.). Per la Mancomunitat el règim és el que proposa l'Estatut.

Les prescripcions referents al Deute no tenen precedent en la legislació, que passa en silenci el que afecta al domicili de pagament d'interessos.

El R. D. del 1892 d'El-duyen i del 1902 d'En Maura fixaven ordres de prelació en les despeses, sense mai haver arribat a l'extrem que implica la disposició esmentada de l'Estatut.

S'aplicarà la Llei de Comptabilitat d'Hisenda mentre la Diputació regional no reguli autònomament aquest extrem. Rendirà la Generalitat, i en definitiva la Diputació aprovarà, el compte de la liquidació del Pressupost, salvat en matèria de dotacions de l'Estat que serà el Tribunal de Comptes l'encarregat de tal funció.

Art. 14 (XVII de les Bases). — La Hisenda regional és constituïda pels següents recursos:

- 1.º Rendiments del patrimoni de la Regió.
- 2.º Contribucions de persones o classes determinades per augments de valors en llurs finques o aprofitaments privilegiats del servei regional.
- 3.º Contribucions o impostos autoritzats per la Hisenda o cedits per la mateixa.
- 4.º Subvencions de l'Estat que compensin la menor despesa per serveis o organitzacions sufragades per la Regió.
- 5.º Multes.

La Llei de Comptabilitat de l'Estat s'aplica a la Província segons l'art. 129 de la Llei provincial.

Per cobrir el Pressupost, les Diputacions tenen:

- 1.º Les rendes del seu patrimoni. Concessió purament teòrica, ja que mai han pogut constituir-lo; no així la Mancomunitat, que està creant-se un patrimoni industrial amb la xarxa de telèfons.

També tenen entre els seus ingressos drets percebuts per les obres, institucions o serveis que manté. Igualment fa la Mancomunitat. Finalment, utilitzen les Diputacions, i amb elles la Mancomunitat, el repartiment entre els pobles a proporció de les contribucions directes.

Per l'aprovació del qual

En cas de cessió dels números 3 i 4 hi haurà separació entre les dues Tresorereries. Per a preparar aquestes cessions es constituirà una Comissió mixta permanent que ho regularà en definitiva.

repartiment demana la llei garanties especials.

III

PREÁMBUL AL PROYECTE D'AUTONOMIA LLEGIT EL DIA 21, A LA TARDA, EN EL CONGRÉS

«A las Cortes : Tiene reconocido y solemnemente declarado el gobierno de S. M., que es llegada la hora de satisfacer las demandas de autonomía, para que cada órgano del Cuerpo nacional recobre y conserve la independencia de sus funciones, logrando así aquella unidad que, dentro de la variedad, constituya la base de una intensa y efectiva armonía entre las regiones de España, manteniendo la dirección única de los intereses generales y comunes, pero sin absorber ni llegar a los intereses especiales peculiares y privativos de la vida local. Es llegada la hora, porque a través de los años han venido acentuándose las ansias del país por una legislación transformadora de nuestro sistema político, hasta constituir una realidad viva que es obligación del gobierno y de las Cortes recoger y encauzar para prevenir y desvanecer toda posibilidad de discordia, todo riesgo de desavenencia dentro de la sociedad española, prestando a la patria el servicio de

crear aquella interna e íntima unidad que nace del amor entre las grandes colectividades nacionales.

Tiene el problema, tan innegables como antiguos antecedentes en la Historia, como hace años que tiene estado parlamentario. Distintamente, con diversidad de ocasiones, se produjeron en España las demandas de descentralización, las peticiones de autonomía local que permitieran a municipios y regiones desenvolverse en un régimen de mayor libertad.

Se destaca la más vigorosa expresión de esta solicitud en Cataluña, donde coincidiendo desde los elementos conservadores hasta los más radicales en la afirmación regionalista, ha llegado a formarse un estado de conciencia que sería tan injusto como peligroso desconocer o desvirtuar. También las provincias Vascongadas y Navarra, dejando a un lado expresiones inadaptables al sentimiento nacional, han mantenido una aspiración constante por la reintegración de su régimen foral, sin quebranto de la unidad de España y de la necesaria e inexcusable adaptación a las actuales necesidades de la vida moderna y a la soberanía del Estado en cuanto a éste incumbe y corresponde. Y aun con protesta contra las aspiraciones catalanas y vascas, el voto de España se manifestaba en unánimes reclamaciones de medidas radicalmente descentralizadoras y en peticiones concretas de autonomía mu-

nicipal y regional, de cuyos anhelos son testimonio irrecusable el Mensaje de las Diputaciones castellanas, el de la Comunidad general de Municipios de Aragón, el de Municipios y fuerzas vivas de la provincia de Logroño, el de la Diputación provincial de Asturias y el de tantas otras corporaciones y entidades que formulaban las mismas demandas.

En los antecedentes parlamentarios bastará recordar la actuación del partido conservador dirigido por el señor Maura, cuando en 1908, después de muchos meses de un gran esfuerzo para sostener el proyecto de reorganización local, casi logró verlo aprobado y realizada con su intento una gran obra nacional; bastará recordar el proyecto de ley de Mancomunidades, presentado y defendido por el partido liberal en 1912, no como satisfacción de un ideal, sino como obra de transición y de oportunidad, camino de la autonomía, que desgraciadamente no llegó a obtener la aprobación del Parlamento, pero que poco tiempo después, aunque modificado y restringido, realizó por decreto el partido conservador.

Ha llegado el problema a su madurez; han desaparecido las brumas y prevenciones que oscurecieron su clara visión y presentaban como privilegio lo que constituía un problema nacional en el que no cabe dividir las regiones en categorías según se considerarán o no dignas de la autonomía, doctrina tan peligrosa como injusta y anti-

jurídica. Por esto, en el decreto de 18 de diciembre último, afirmaba el Gobierno que era notoria la realidad del problema y que España había pronunciado su opinión en el sentido de transformar su sistema centralizador, estableciendo el de las autonomías municipal y regional y que era inaplazable resolver tan vital cuestión, satisfaciendo, en cuanto tengan de justas y legítimas, las ansias de expansión autonómica de las colectividades contenidas dentro del Estado, que aspiran a una mayor libertad.

Quiso el Gobierno de S. M. que en las Cortes se manifestaran los pareceres y se fijaran actitudes por los diversos representantes políticos que, al cabo, no son más que las aspiraciones de la opinión y de las energías sociales; pero, no obstante su buen deseo y la diligencia que puso en practicarle, presentándolo al Parlamento, apenas constituido, se interrumpió bruscamente el debate a poco de iniciarse y quedó malogrado aquel propósito.

Los mismos demandantes de este esencial proyecto de la vida política interna de España reconocen y lo tienen declarado, que para la adecuada resolución se necesita el concierto, si no de todos, de la mayor parte de voluntades y de cuantos representan aspiración, tendencia y modalidad en España.

Coincidiendo el Gobierno con este criterio y convencido de que la resolución del problema no

podía ser obra exclusiva de un partido sino fórmula desprendida del acuerdo de todas aquellas fuerzas directoras sobre quienes pesa la responsabilidad de los destinos de la patria, y buscando la noble cooperación de los más altos representantes políticos y sociales que, substraídos a la exaltación pasional y en un ambiente de serenidad indispensable para el acierto, formasen una ponencia que revestida de la mayor autoridad adoptara una resolución con la esperanza de que sus acuerdos fueran acompañados de la sanción moral del país y aprobada en su día por las Cortes, promulgó el Real decreto de 18 de diciembre creando la Comisión extraparlamentaria para estudiar la forma de establecer el régimen autonómico.

Con gran amargura, vió el gobierno de S. M. que buena parte de los elementos requeridos para esta obra y señaladamente los más interesados, que han tenido y han de tener una mayor participación en las responsabilidades de la gobernación de España, excusaron su intervención. Al lamentarlo, debe expresar el gobierno su más profundo respeto a los motivos en que inspirasen sus abstracciones; pero no desistió el gobierno, prosiguiéndose la labor por aquéllos que patrióticamente atendieron su requerimiento.

Podrá discutirse si hubo error o acierto en el propósito, pero nunca será lícito negar la recta intención ni acusar al gobierno de remiso en el intento de resolver tan grave cuestión.

La autoridad y prestigio de los que generosa y patrióticamente formularon la ponencia y el arraigado convencimiento de que en ella se ofrecen amplios moldes para satisfacer las aspiraciones autonomistas y brinda la posibilidad de llegar en las Cortes a un acuerdo que determine una efusión de cordialidad entre todos los españoles, tan necesaria en estos graves momentos para el supremo interés de la patria, son motivos suficientes para que el gobierno no vacile en someter al Parlamento el proyecto, tal cual fué redactado por la comisión, aceptando íntegramente la responsabilidad, sin excusar la que le incumbe en la iniciativa de la obra emprendida que, con ser inmensa, no ha de vacilar en el cumplimiento de sus ineludibles obligaciones.

Cree el gobierno que en el proyecto están total y ampliamente recogidas y atendidas las esencias de la autonomía municipal y regional, con aquel carácter de generalidad que permite que dondequiera que exista una realidad y un sentimiento regional, pueda constituirse un órgano adecuado para la actuación y desenvolvimiento, sin agravio ni menoscabo de la integridad de la patria ni merma de la autoridad del poder soberano de la nación.

Cree también el gobierno que, existiendo en Cataluña un estado de conciencia categóricamente expresado y definido, ha de ser inaplazablemente satisfecha la petición del estatuto de

autonomía, y en este punto tiene la esperanza de llegar a una solución que satisfaga todos los anhelos y estreche los vínculos de amor con el resto de España.

Cree por último el Gobierno que sin menoscabo ni quebranto de la actual situación de las provincias vascongadas y Navarra, se ofrecen medios de dar satisfacción a sus aspiraciones sobre la base de los Ayuntamientos que fueron siempre cimiento de su régimen foral.

Desea el Gobierno que las Cortes lleven a cabo esta obra trascendental y espera de su patriotismo que el examen y resolución del problema no sufra aplazamiento, por suponer una realidad viva.

Fundado en estas consideraciones, el Gobierno tiene el honor de someter a la deliberación del Parlamento el proyecto de ley que se acompaña. •

El presente es un documento que se refiere a la historia de la ciudad de...

En el año de 1870 se fundó la ciudad de... y desde entonces ha crecido...

La ciudad de... se encuentra en la zona de... y tiene una población de...

El presente documento es un extracto de un libro que trata sobre la historia de...

Este documento es un extracto de un libro que trata sobre la historia de...

El presente documento es un extracto de un libro que trata sobre la historia de...

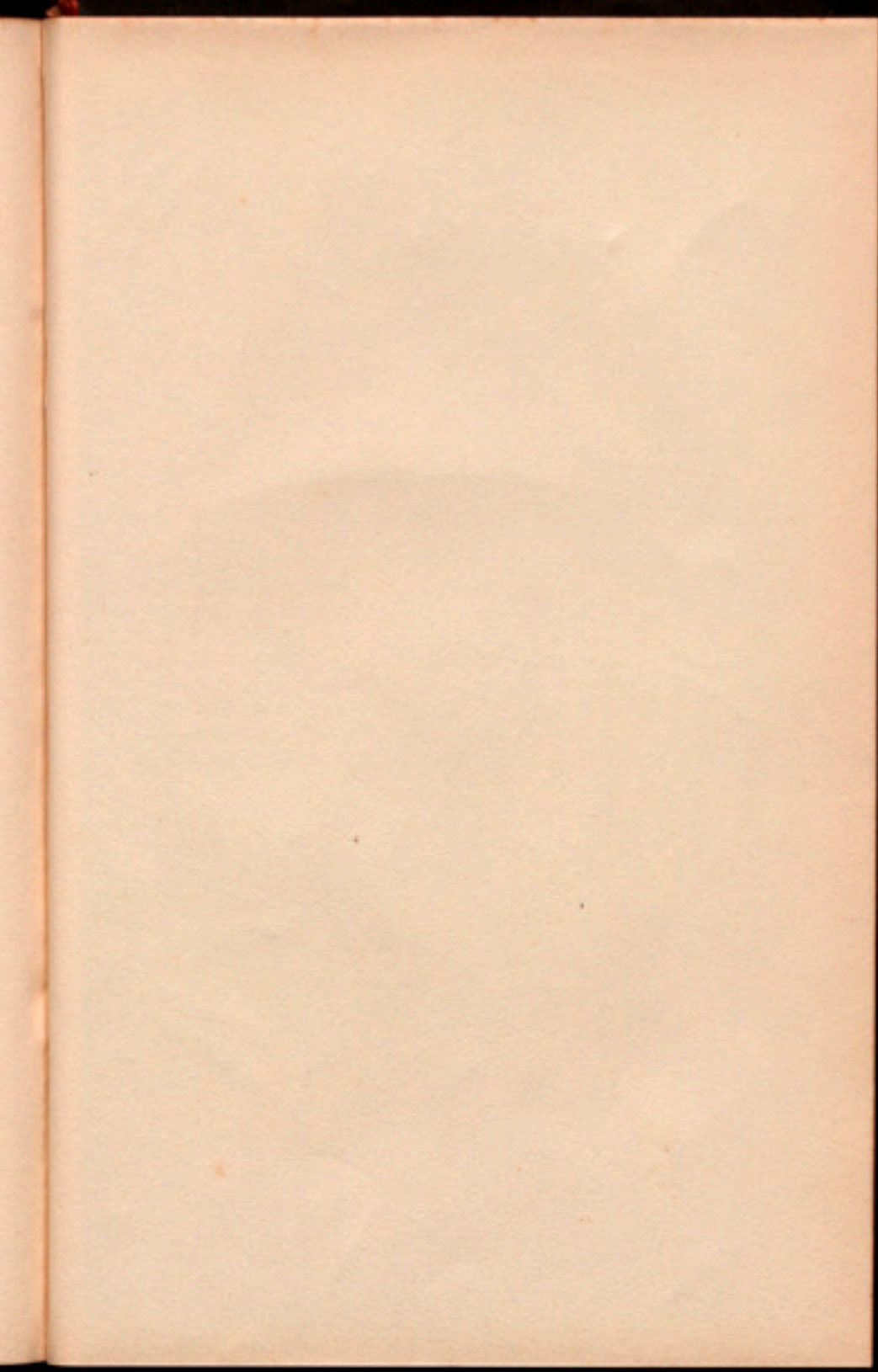
Este documento es un extracto de un libro que trata sobre la historia de...

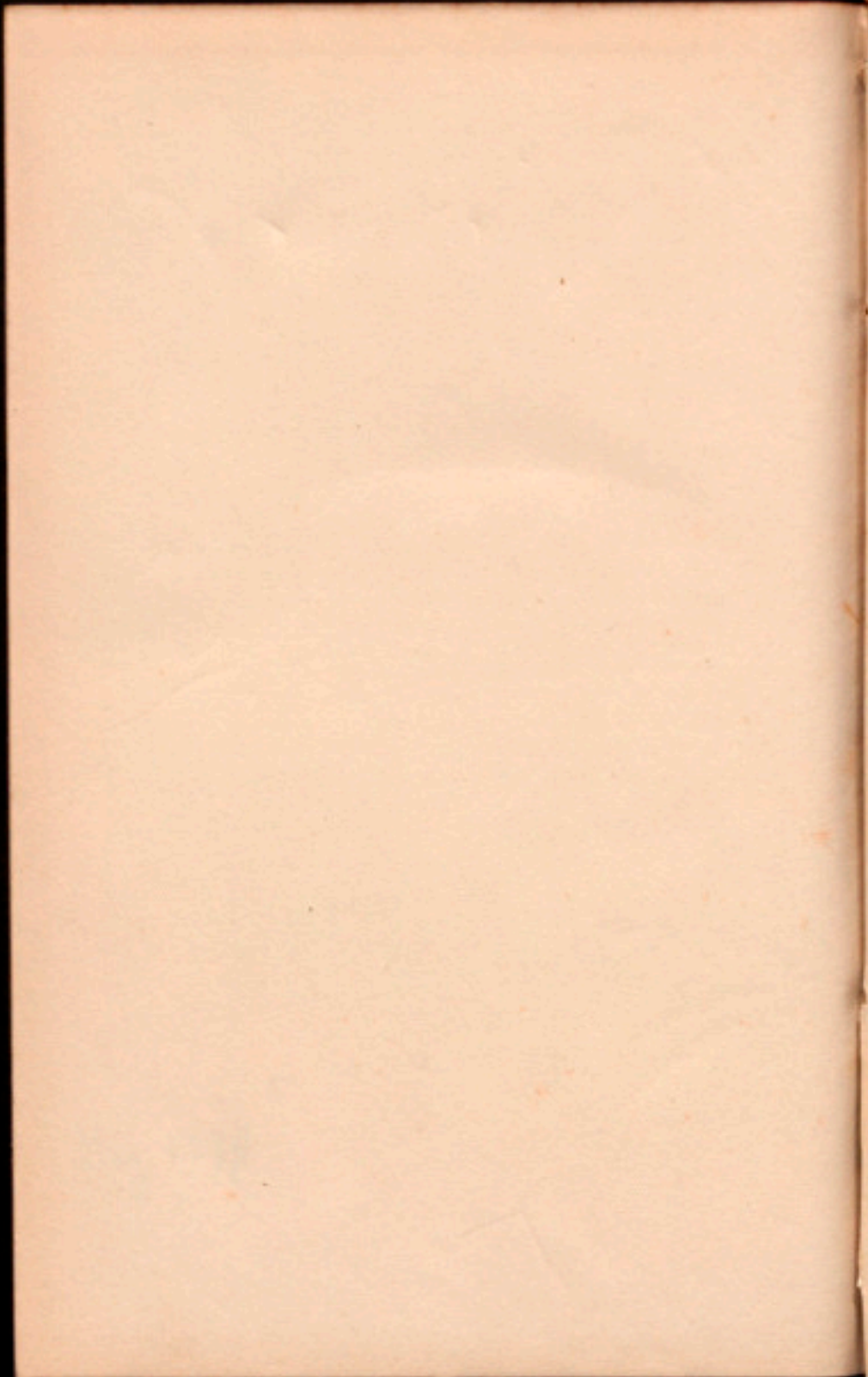
Í N D E X

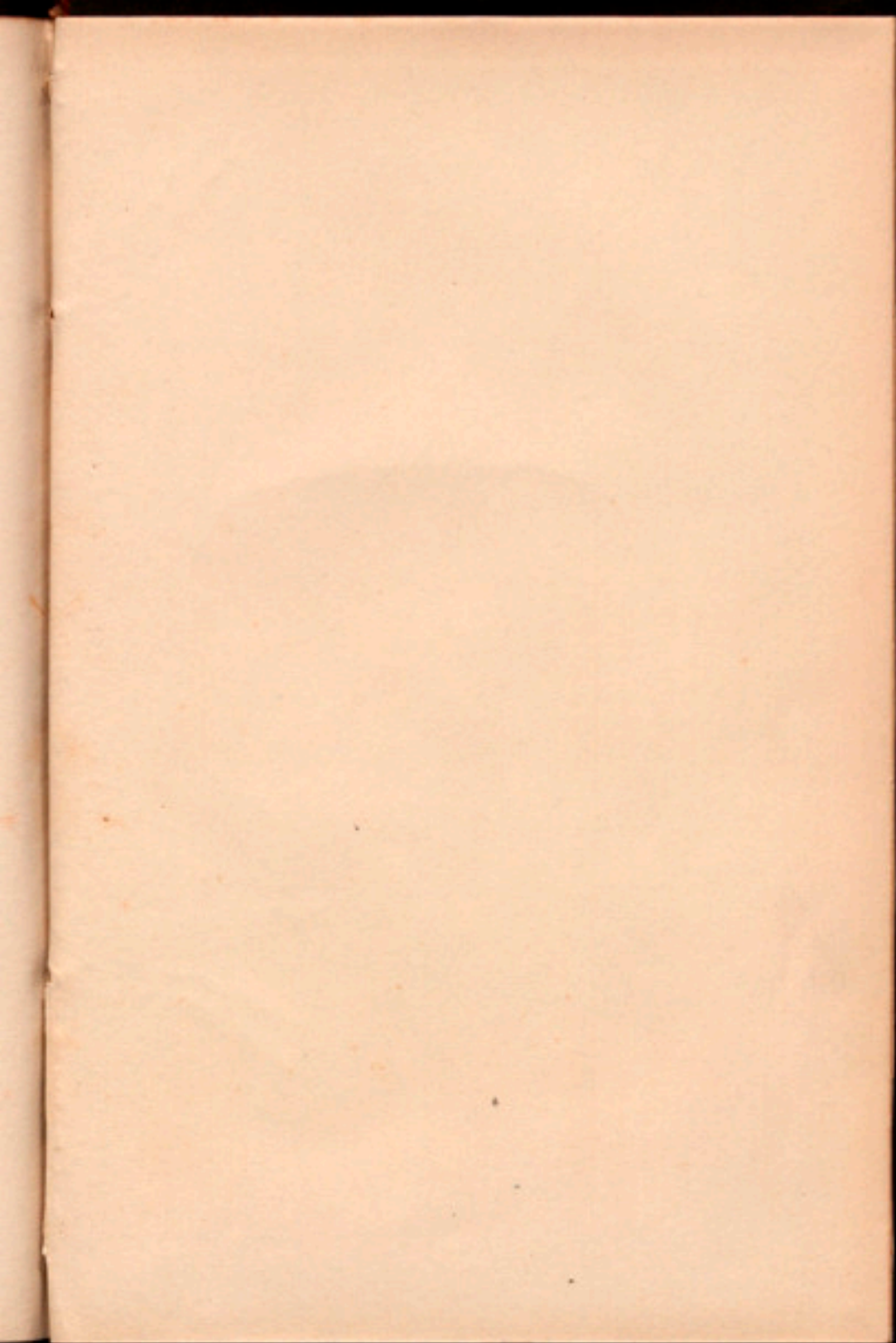
Plans

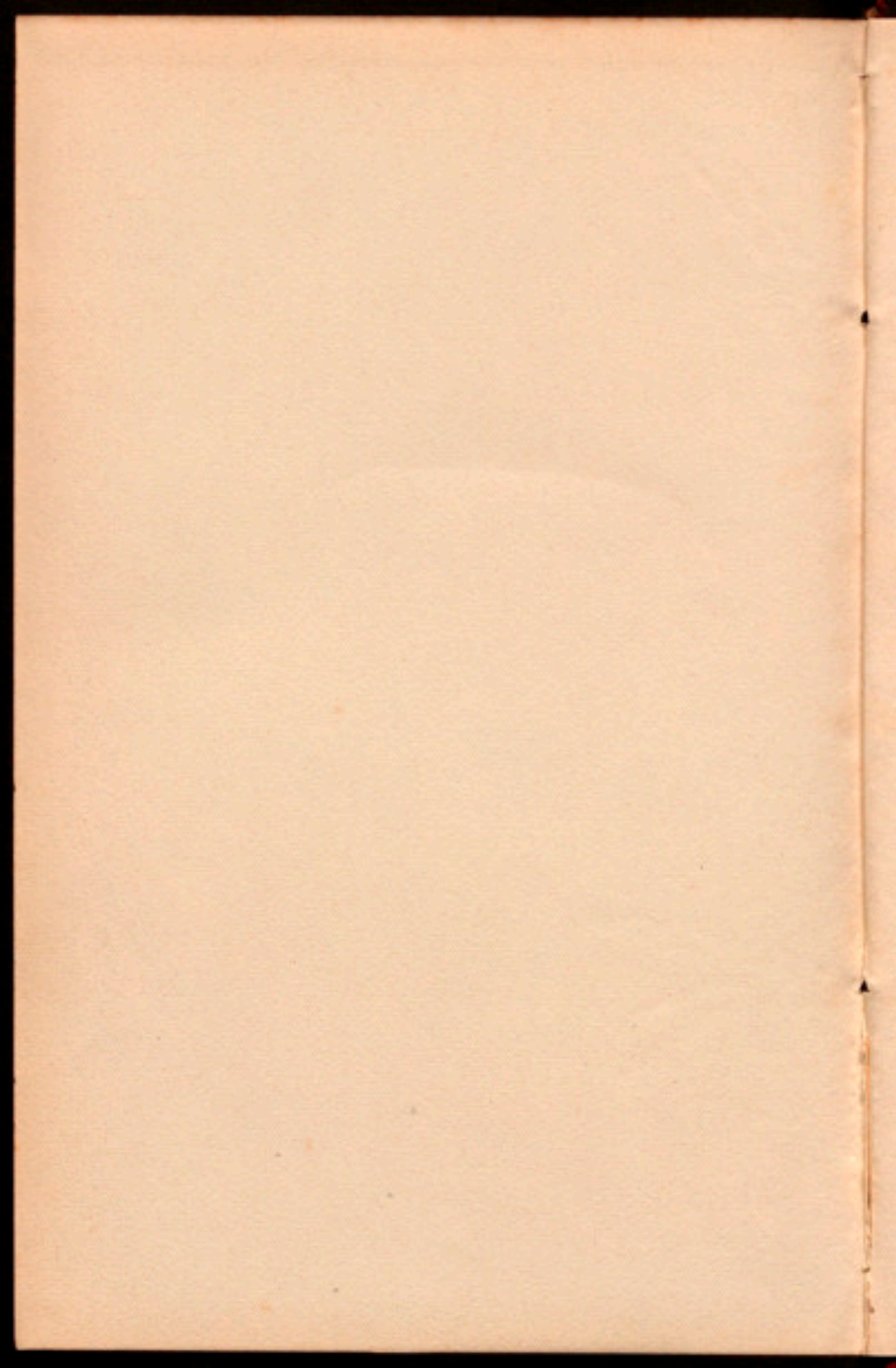
Antecedents	7
L'Assemblea del dia 21 de desembre del 1918	9
Nota del Govern sobre els acords de l'Assemblea	20
Les reunions del Consell	22
El Projecte d'Estatut	31
Els termes del nou Plebiscit dels Municipis	51
Adhesions al nou Plebiscit	53
Documents complementaris	55
I. — Projecte de la Comissió extraparlamentària	57
II. — Estudi sobre les Bases de la Comissió extraparlamentària	79
III. — Preàmbul al Projecte d'Autonomia llegit el dia 21, a la tarda, en el Congrés	105

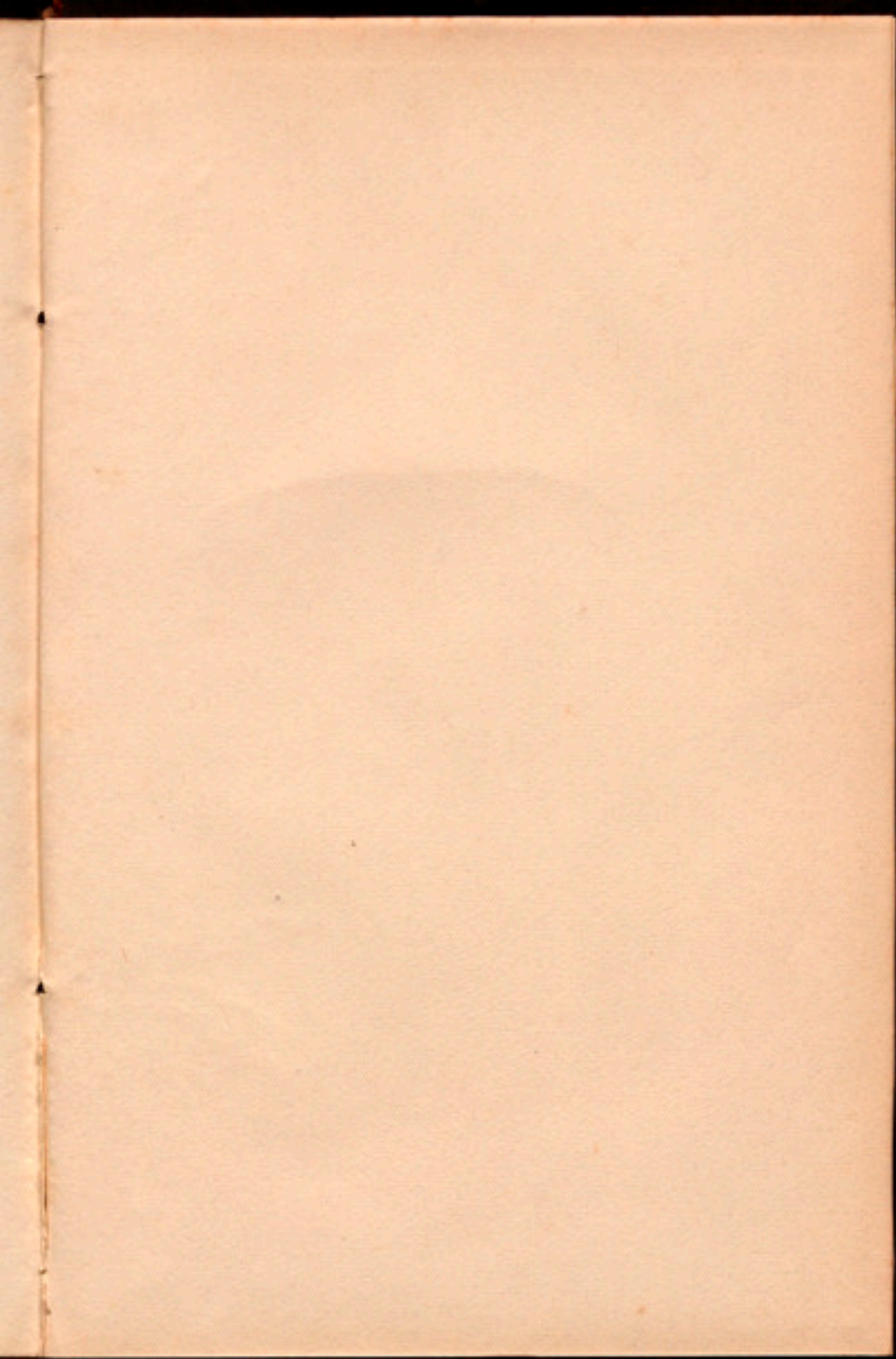
Reg 2279ro

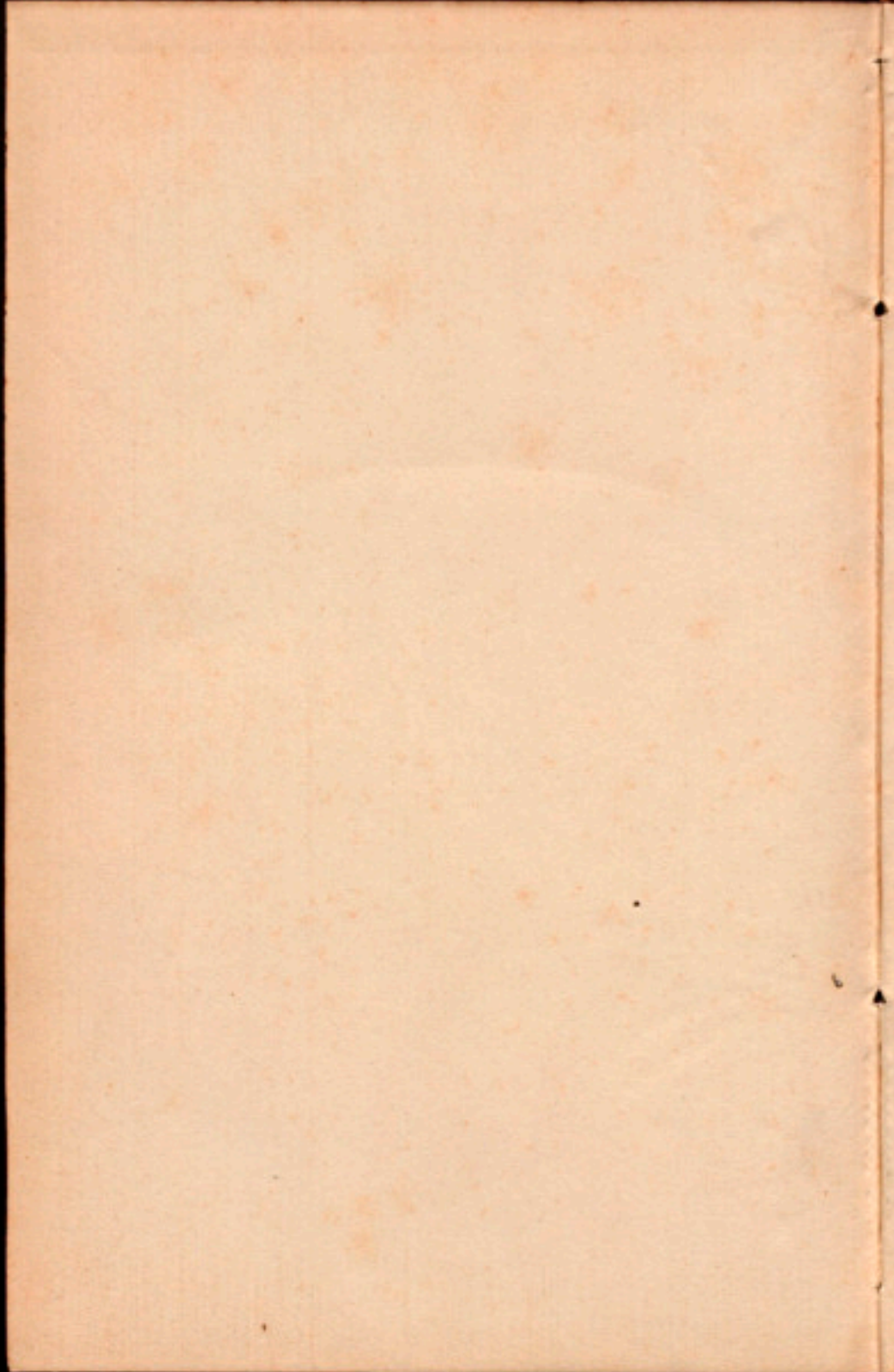

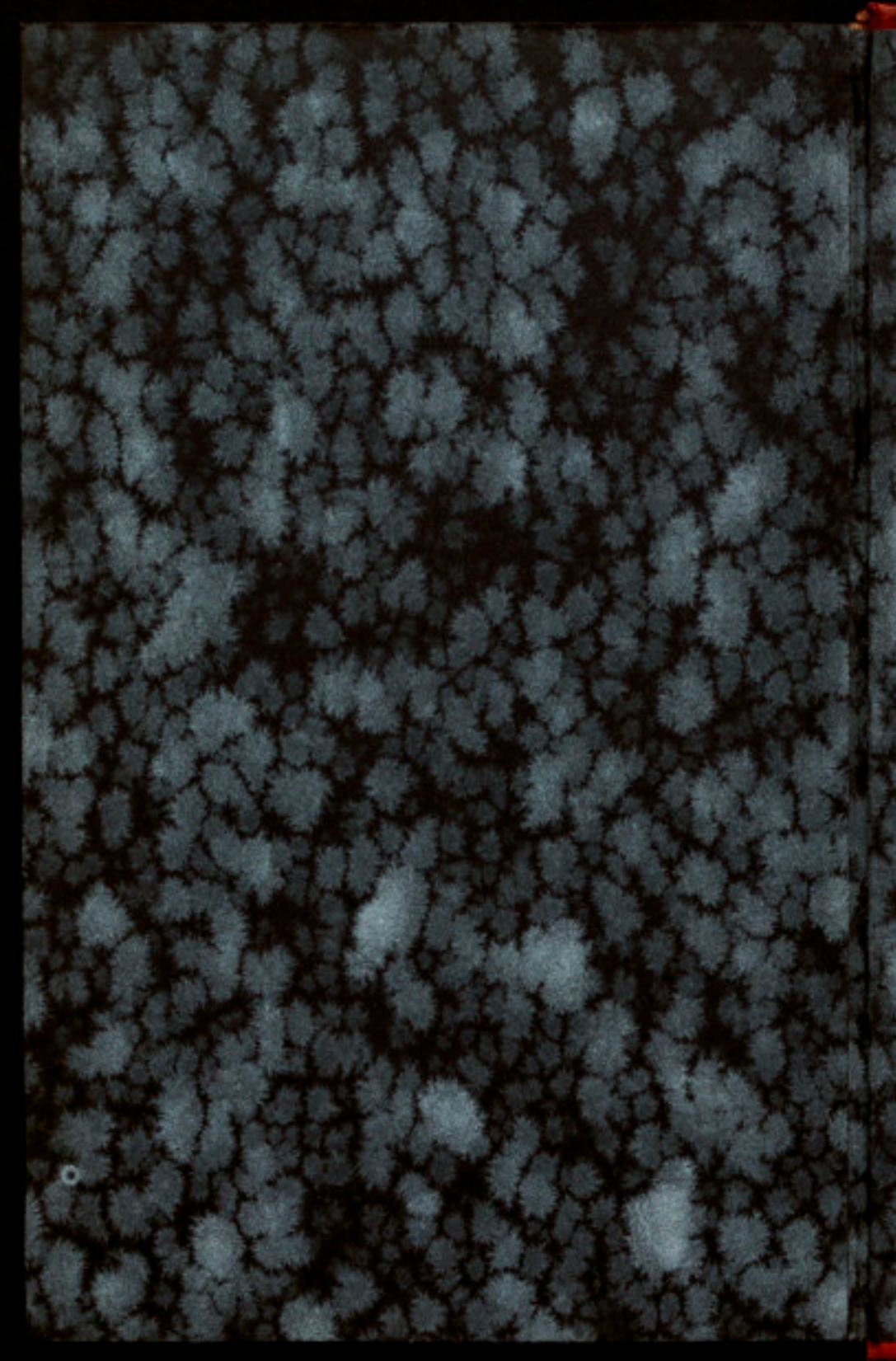

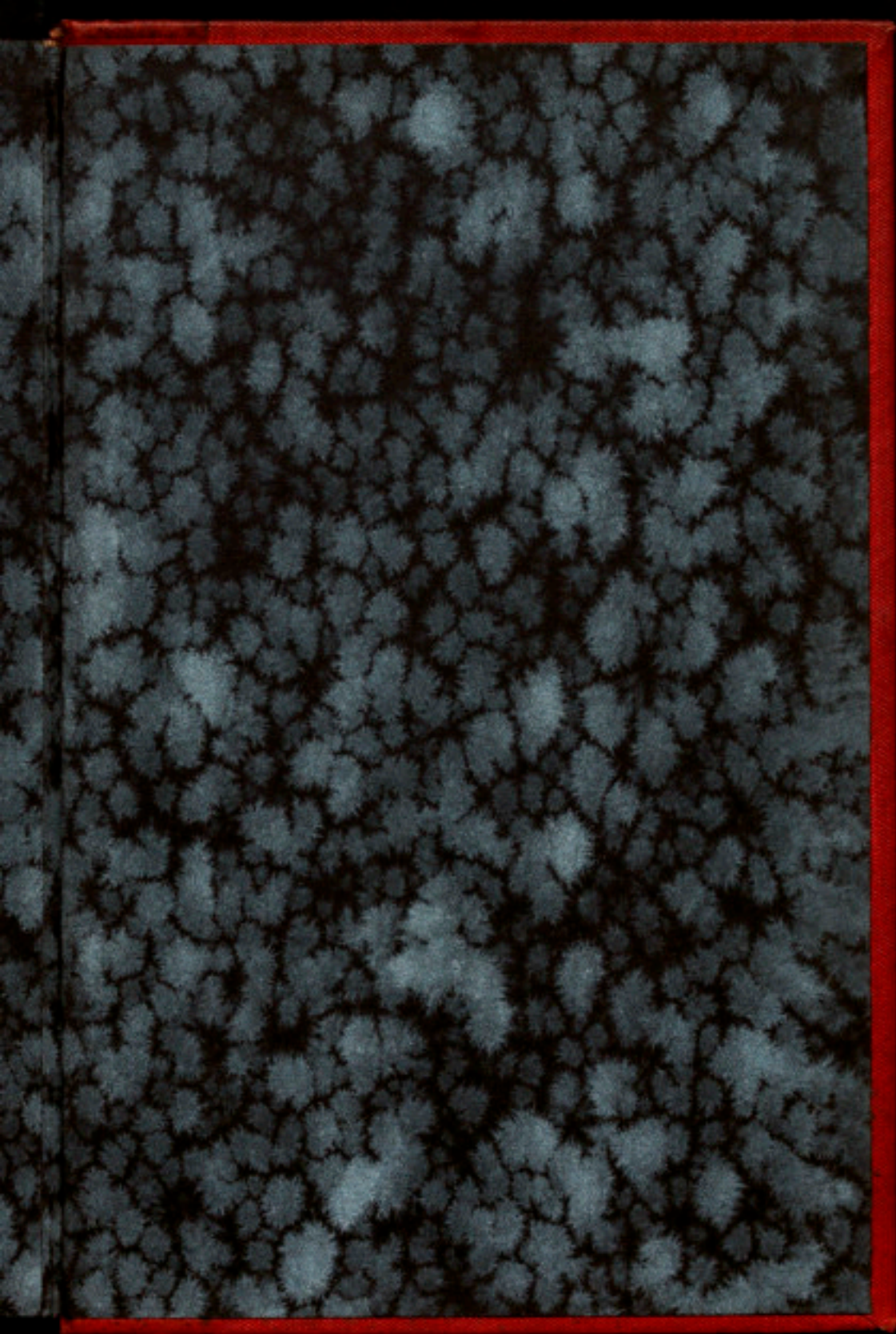

35 (46.71) Man.

TONOMI

COMUNITA

DI

CAVALLO VA

M
3
158

GENER

199